Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

Брой 122 ● 2 октомври 1973 ● 25 ст.

Издание на ЦС на БСФС

ОЛИМПИЙСКИ КОНГРЕС ВАРНА '73

СПОРТЪТ ЗА ЕДИН МИРЕН СВЯТ

В неделя във Варна бяха тържествено открити Десетият олимпийски конгрес и 74–та сесия на Международния олимпийски комитет. Делегатите на конгреса, многобройните гости и представителите на печата от всички краища на света изслушаха с голямо внимание приветствието на председателя на Държавния съвет на Народна република България Тодор Живков.

С МИСЪЛ ЗА БЪДЕЩЕТО

ДРУГАРЯТ ТОДОР ЖИВКОВ ПРИВЕТСТВУВА ОЛИМПИЙСКИЯ КОНГРЕС

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ОЛИМПИЙСКИ КОМИТЕТ,

ДРАГИ ДЕЛЕГАТИ И ГОСТИ,

ДРУГАРКИ И ДРУГАРИ,

ДАМИ И ГОСПОДА,

Особено ми е приятно, че имам честта от името на Държавния съвет и правителството на Народна република България, от името на българския народ и от свое име да приветствувам участниците и гостите на най-крупния международен спортен форум – Десетия олимпийски конгрес.

След учредителния олимпийски конгрес през 1894 година в Париж, който реши да се възобновят олимпийските игри, всеки

На стр. 4

СВЕТЛА ЗЛАТЕВА – НЕСПОКОЙНАТА РЕКОРДЬОРКА
стр. 8–9

ОТБОРЪТ (в разширен състав с автографи), КОЙТО ОСИГУРИ УСПЕХА В ШЕФИЛД И... ОТ КОГОТО ОЧАКВАМЕ КЛАСИРАНЕ ЗА ФИНАЛА
стр. 12

КЪДЕ СИ, СЛАВНО МИНАЛО?

Не беше твърде далеч времето, когато спортистите от Димитровград, града на младостта и бъдещето, бяха сред спортния елит на страната. Когато борците Еньо Вълчев, Наджет Залев, Вълко Костов, Господин Вълчев записаха името на младия град на първо място в републиката. Когато волейболистите мереха сили с най-добрите, когато с баскетболистите и футболистите се съобразяваше всеки. В същност разговаряхме с много любители и деятели на спорта в града и всички те с болка признават, че златното време на спортния град като че ли е безвъзвратно отминало. Един малък паралел би ни потвърдил същото. Борците, в миналото републикански шампиони, сега се състезават в "Б" групите. За лекоатлетите нищо не се чува. Те нисът на маса от основен спорт се е превърнал в "сираче" – жените, които доскоро даваха национални състезателки, понастоящем са в "Б" група и не се виждат никакви перспективи за тяхното възраждане. Волейболът е в същото състояние.

Защо това е така? Защо младият град в републиката, в който по право (правото на младостта) би трябвало да има най-масовия спорт и състезатели с постижения на най-високо равнище, е стигнал до положението да се говори за него като за град, в който на спорта не се обръща никакво внимание ?

"Разходката" из спортните обекти на града ни даде до известна степен отговор на въпросите.

Преди повече от 10 години архитекти проектираха голяма спортна зала, която да задоволи нуждите на града. Проектираха и започнаха да строят. За това време израснаха гигантски заводи , а в Димитровград продължават да си строят залата! Казват, че до края на годината щяла да бъде завършена. Не уточняват само до края на коя година?

Стадион "Раковски" ни посрещна с изпочупените си скамейки. Имало средства за ремонт, но нямало дървен материал, не били включени в плана за доставка! На пистата заварихме двама лекоатлети – състезател и треньор. Дрехите им лежаха встрани, на тревата. При жените е по-сложно. Влизат в салончето за ОФП и докато мъжете вдигат тежести, зад едно примитивно параванче нахлузват набързо екипа си. А като дойде време за душ, се обличат потни и мръсни. Няма душове, няма съблекални. Впрочем става дума за съблекални. Само на няколко метра от стадиона има добри съблекални и приличен закрит салон, салонът, в който на времето се готвеха Еньо Вълчев, Неджет Залев и другите. Но в момента те са неизползваеми. Преди няколко години ГНС предостави тези помещения на шивашкото предприятие "Тракия". Сега грешката е осъзната, издадено е ново решение и съблекалните трябва да бъдат върнати на дружеството. Но предприятието отказва да излезе и всички се примиряват с това ненормално положение – и дружеството, и ГНС. А спортистите продължават да се събличат на тревата. Сега, когато е топло, това все още се търпи, но като дойдат студените зимни дни?

Баскетболистите, които са с претенции да играят в "А" група, нямат закрит салон и се ползуват от "милостта" на ръководството на техникума, който, когато реши, ги пуска и. . . гони от салона! Волейболистите са пригодили салона на едно кино за тренировки на закрито, където едва ли биха се чувствували добре и пионерските отбори.

В общи линии такава е тягостната картина на материалната база в младежкия град. Но не тя е единствената причина за ненормалното състояние на спорта в Димитровград.

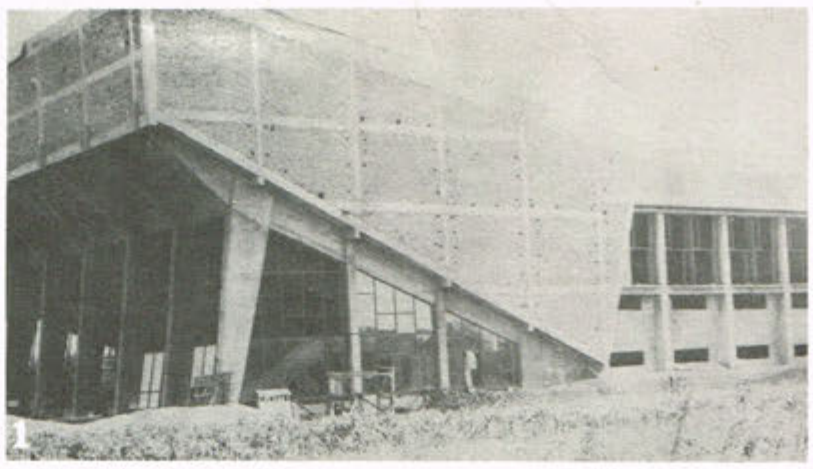
Водихме откровен разговор със заместник-председателя на дружеството Аманас Иванов, човек, който с болка говори за спортните проблеми на града. Според него основен недъг в работата на дружеството е малкото внимание, което се обръща на подрастващото поколение. Доскоро по волейбол с деца въобще не се е работило. На мястото на добрите стари състезатели сега се търси отново "приходяща струя". И при другите спортове положението не е различно. Но това се отчита в работата на дружеството и е основна задача, която предстои да се реши в близките години. Разбира се, този проблем е пряко свързан със следващия – изтичането на местни сили към големите отбори в Пловдив и София, което неминуемо се отразява на качеството на димитровградския спорт. Квалификацията на треньорските кадри е слаба. За цял град има само 5 души с висше спортно образование Но и техните познания и възможности не са оползотворени.

Погледнахме екипите, с които се тренира. Особено тези, с които тренират най-малките. Анцузи, гуменки. . . – скъсани или въобще липсват!

Дружеството има бюджет, но той е нереален. Пари направо не стигат. Не достигат за големите, няма за малките.

А към всичко това, ако прибавим и апатията, не говоря за хората, които живеят директно с проблемите на спорта, апатията на обществените деятели, на младежта в града (тя охладнява, защото няма къде да спортува) и слабата помощ от Хасково, става ясно кое е "разковничето" на това отстъпление, на това вегетиране на спортен Димитровград.

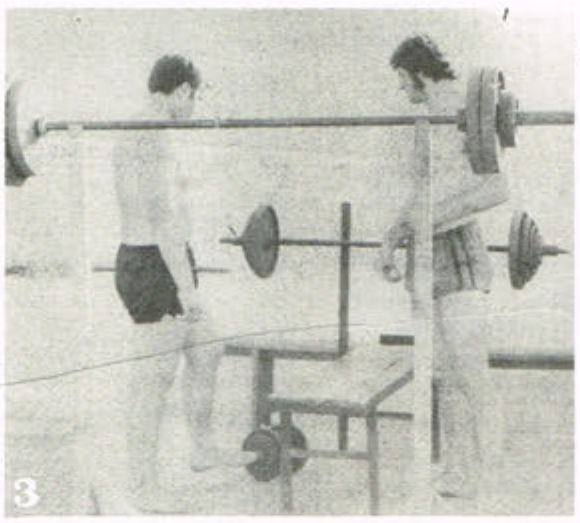
Велизар ПЕТРОВ

1

2

3

4

5

1 ЗАЛАТА – КРАСАВИЦА, КОЯТО ЩЕ БЪДЕ ЗАВЪРШЕНА ПРЕЗ 197. . . ГОДИНА.

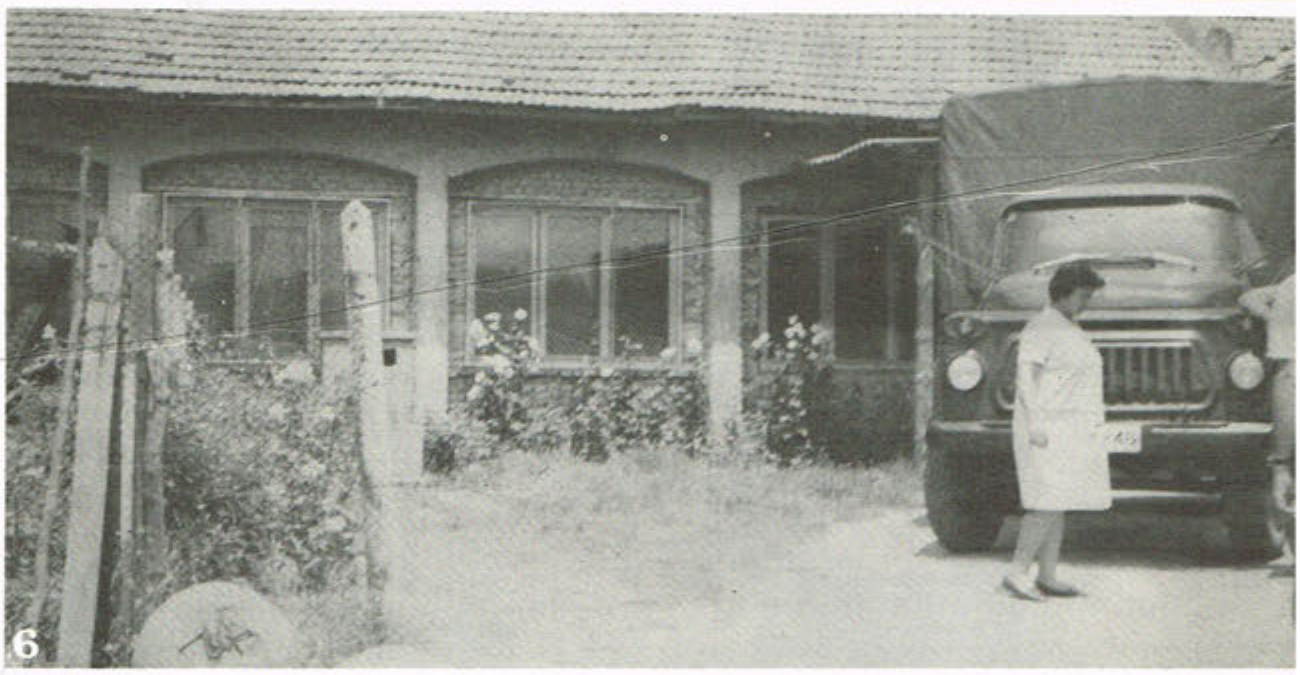
2 ТАМ, КЪДЕТО ИМА ПО ЕДНА ЛЕТВА, Е ДОБРЕ, НО КЪДЕТО Е ОСТАНАЛА САМО АРМАТУРАТА, НА КАКВО ДА СЕ СЕДНЕ?

3 ТЕЗИ ТРИ СЪОРЪЖЕНИЯ СА ЕДИНСТВЕНИТЕ ЗА ОФП НА ЛЕКОАТЛЕТИТЕ В ГРАДА.

4 ДОБРЕ, ЧЕ В ТЕХНИКУМА ИМА И ЛЯТНА ВАКАНЦИЯ, ЗА ДА СЕ ПРОВЕЖДАТ И ДВУРАЗОВИ ТРЕНИРОВКИ НА ЗАКРИТО.

5 ВЪПРЕКИ МНОГОТО НЕРАДОСТНИ ФАКТИ ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА ДРУЖЕСТВОТО АТАНАС ИВАНОВ Е ОПТИМИСТ: "ДИМИТРОВГРАД ЩЕ ВЪЗВЪРНЕ СТАРАТА СИ СПОРТНА СЛАВА!"

6 ЗАЛИЧКАТА, В КОЯТО ИЗРАСНАХА ТАКИВА ПРОСЛАВЕНИ БОРЦИ КАТО ЕНЬО ВЪЛЧЕВ, НЕДЖЕТ ЗАЛЕВ, ГОСПОДИН ВЪЛЧЕВ, ВЪЛКО КОСТОВ И ДРУГИ, СЕГА Е. . . ШИВАШКИ ЦЕХ.

6

ТОВА СЕ СЛУЧИ...

ПРЕДИ 25 ГОДИНИ София бе домакин на едно голямо, вълнуващо спортно събитие – балкано-средноевропейското първенство по волейбол за мъже и жени. Още са живи спомените от интересните двубои на столичния колодрум, който в продължение на цяла седмица се препълваше от зрители. Този шампионат фактически представляваше началото на спортния възход на българския волейбол. В турнира взеха участие мъжките и женските представителни отбори на България, Чехословакия, Полша, Унгария, Румъния, Югославия и мъжки състав на град Триест. В първия мач мъжкият ни отбор претърпя загуба от Полша. Тогава гостуващият у нас съветски треньор Александър Сергеевич Аникин направи анализ на играта на българите, посочи техните слабости и възможности за тяхното преодоляване и в следващите дни нашият отбор, преобразен, победи последователно всички останали отбори с изключение на безспорно най-силния – този на Чехословакия, спечелил всички срещи с 3:0. Това позволи България да се класира на трето място с еднакъв брой точки с Югославия, но с по-лошо геймово съотношение. . . Българският основен състав бе комплектуван от следните играчи: Шопов-капитан, Стоянов, Димитров, Кърджиев, Комитов и Хаджипетров, но много често в игра влизаше младият тогава Борис Гюдеров. Участвуваха също Стоилов, Атанасов и Попов. Аникин даде най-висока оценка на играта на Шопов и Стоянов и изтъкна големите възможности на Гюдеров.

Нашият женски отбор тогава не бе на висота, като се има предвид, че в състава му играеха заедно с Балъкчиева и голям брой баскетболистки начело с известните Калинка Симанова, Бинка Джамбазова и Илияна Тодорова. . . Нашият отбор се класира пети, пред Унгария. И сред жените чехословашките волейболистки имаха пълно превъзходство, като загубиха само един-единствен гейм от следващите ги полякини. За най-добри играчи на турнира бяха обявени Шварцкопф и Лукешова – двамата от Чехословакия.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ, ПРИДРУЖЕН ОТ ГЕН. ВЛ. СТОЙЧЕВ, НА СТОЛИЧНИЯ КОЛОДРУМ ПО ВРЕМЕ НА БАЛКАНО-СРЕДНОЕВРОПЕЙСКОТО ПЪРВЕНСТВО ПО ВОЛЕЙБОЛ ПРЕДИ ЧЕТВЪРТ ВЕК.

Това голямо спортно събитие бе ознаменувано с посещението на министър-председателя на Народна република България, любимия Вожд и учител Георги Димитров. В последния ден на турнира той горещо приветствува спортистит Неговите думи в края на пламенната м реч: *"За напредъка и процъфтяването н народната физкултура – могъщ факто за укрепването на физическите и мора но-политически сили на нашите народи"* бяха съпроводени с мощно "ура" и сканд рвания от състезатели и зрители. .

Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

СТАДИОН "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"

СОФИЯ

Пощенска кутия 797

Тел. 87-71-62, телекс 22-736

Редакционна колегия: главен редактор–Недялко ДОНСКИ, Алекси МЛАДЕНОВ, Асен НЕЙКОВ, Ваня ВОЙНОВА, Димитър ДЖАРОВ (зам. главен редактор), Дочо ДОЧЕВ (художествен редактор), Ешуа АЛМАЛЕХ, Иван ЖЕЧЕВ, Климент ВЕЛИЧКОВ, Маргарита РАНГЕЛОВА, Митьо ЕКСЕРОВ (отговорен секретар), Никола КОСТАДИНОВ, д-р Николай МИНЕВ, Петър ХАДЖИЙСКИ, Серафим СЕВЕРНЯК, Ясен АНТОВ.

Художествено оформление: Георги МАРКОВ

Държавен полиграфически комбинат "Димитър Благоев" 20121

ТЕМИДА С ОТВОРЕНИ ОЧИ...

Темида с вързани очи, с везни в ръцете обикновено си представяме, когато се каже съдия. Всъщност Темида съвсем не е с вързани очи. Адвокати, прокурори, свидетели, съдебни заседатели хвърлят в доказването на една правда (или неправда) всичко, което може да ѝ послужи. Везните се накланяват ту на едната, ту на другата страна, докато отмерят точно. Недоволните от Темида могат да я потърсят още веднъж и още веднъж в лицето на други нейни служители. Сложна работа е установяването на истината, когато от двете страни изглежда толкова различно. Така че Темида наистина не може да стои с вързани очи. Тя трябва да си отваря очите и за най-незначителната подробност, да претегля, да премисля, да търси правдата докрая. И все пак свикнали сме така много с този символ, който ни посреща още с влизането в съдебната палата.

Затова пък не можем да си представим нито Темида, нито вързани очи, нито аптекарските везни, когато влизаме в спортната зала. Спортният съдия е оставен сам в центъра на събитията. Без прокурори, без адвокати, без съдебни заседатели. Сам с двата съперника, устремени към победата. Сам със задължението да преценява непрекъснато така бързо менящата се ситуация на игрището. . .

Дикторът съобщава имената на участниците и всеки получава толкова аплодисменти, колкото е заслужил със своите прояви на терена. След това: "Съдия на срещата. . ." И пак аплодисменти. Задължителни. От уважение към тази институция СЪДИЯ! Хубаво е, когато съдията е и изпратен, както е посрещнат – с аплодисменти. Полага му се за тази трудна, за тази тежка и отговорна роля, която има в едно състезание. Полага му се на този аматьор, доведен на игрището единствено от любовта си към спорта в събота и неделя, дни, които другите хора наричат почивни. Полага му се за пропътуваните километри, за не удобствата. Полага му се преди всичко за куража да застане като арбитър в една спортна среща. Едва ли има друга област, в която истината да изглежда така различна от двете страни "на рампата". Защото нека не забравяме, една голяма част от публиката, а и от спортните ръководители в желанието си да види победата пропуска да види грешките на своите и отчита само чуждите несполуки.

Съществува един интересен парадокс. Най-добрият съдия е този, който не се забелязва. И наистина съдията, който е овладял срещата, почти не се вижда на терена. Когато простъпката е явно за жълт или явно за червен картон и този картон не е пропуснат точно в полагащия му се цвят, зрителите коментират проявата на състезателя, не на съдията. Съвсем естествено. Човекът в черно само е изпълнил своите задължения така, както се полага. За съжаление мнението за спортния съдия по-често се оформя не от тези, които чувствуват пулса на играта, проявяват голяма интелигентност (качество абсолютно задължително), бърз рефлекс, пълно познаване на правилата, а по-често от тези, които компрометират званието съдия. Трябва да минат години, за да се утвърди едно добро мнение. Трябва да се е натрупала много от тази съдийска незабележимост, за да се сетят някой ден зрителите, че всъщност мачовете, които той е ръководил, са били все успешни, че победата е идвала при по-силните, когато той е бил на терена, че в хода на играта всеки е получавал точно това, което му се полага. . .

* * *

На състезанията по гимнастика всяко дружество си води свои съдии. Не започва ли още оттук аномалията? Какво означава това "съдия на ЦСКА". . . на "Славия", на "Левски-Спартак". По неписан закон, но съвсем "задължително" (нещо като бакшиша за услуга) идват тези две-три десети в повече за състезателите с фланелката на дружеството, което съдията "представя", две-три десети в по-малко за другите (тежко им на тези, които си нямат "свои" съдии). И ако все пак едно добросъвестно подреждане на съдийските бригади може да тушира донякъде тази неправда, то няма вече спасение, ако се прибави и някоя комбина. Едно явление колкото често, толкова и трудно доказуемо. Като голяма изненада дойде решението на БФГ да лиши Алиса Симеонова от съдийски права. "Дългогодишен съдия", казваха опонентите. "Как може?" Та тъкмо това, че е дългогодишен съдия и педагог, прави постъпката на Симеонова още по-необяснима, още по-непростима! Оказа се, че са подправени оценки. И то на турнир "Спортно младост". С какви представи ще започнат състезателната си дейност тези млади гимнастички, на които предстои още дълъг път. Няма ли тези съдийски комбини да убият вярата им в смисъла на състезанието още в самото начало? Над грижата за възпитанието на спортистите, за уважението на зрителите. На същото състезание една разплакана треньорка пристига на трибуните и в яда си не забелязва, че я слуша не само нейната колежка, а и деца. "Утре аз съм съдия. Утре ще ги науча!" Не, тук закаляването не е към гимнастички, които ще играят "утре". Тя искаше да "научи" колежките си, които в днешния ден се бяха подиграли с нейния труд, с труда на състезателките ѝ. В този момент не можеше да види, че ще причини нова несправедливост. Една грешка все води след себе си и други. . .

1

2

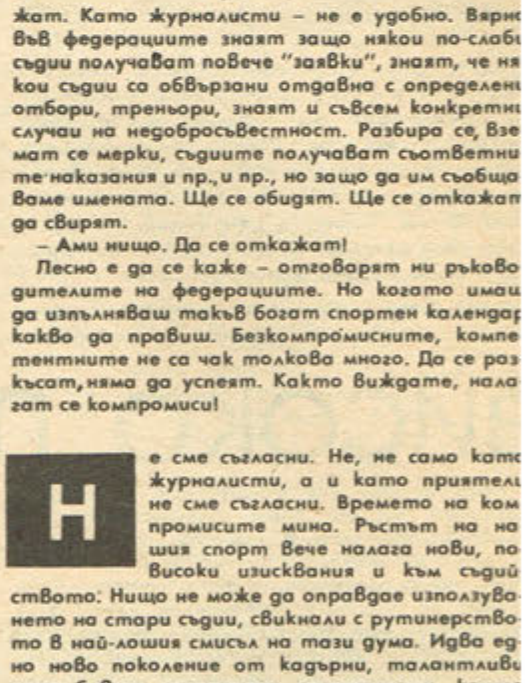
Някога срещите ни с румънските гимнастички завършваха в среднощните часове. Имаше и такъв случай, когато съдиите от двете страни оставиха показалците на килима и обявиха "стачка". И едните, и другите, възмутени до краен предел от необективността на колегите си. При това с пълно право. Впрочем правото беше на страната. . . и на едните, и на другите. Или по-скоро неправото. Кой пръв е започнал с необективност, е трудно да се каже, но накрая вече никой не гледаше играта на гимнастичките, а само отборната им принадлежност и вдигаше оценки безбожно ниски и безбожно високи. . .

* * *

Преди години, като че да докажат, че всичко могат, двама хандбални съдии поставиха "рекорд", като отстраниха от финалната борба в спартакиадата отбора на сегашния шампион "Локомотив" за сметка на домакините-хасковлии, последни в определи шест. Като домакини на семинара бяхме получили разрешение за осем. Всички, разбира се, отчитат преимуществото на това да имаме повече съдии от международна категория и все пак, когато се преценяваха кандидатурите, когато на везните се поставяха качества и недостатъци, на прецизната проверка издържаха шестима! Може ли БФХ да се обвини в това, че не си знае интереса, че не се възползува от предимствата, които ѝ дава международната федерация? На пръв поглед да, но когато членовете на бюрото си припомниха как са се срамували на мачове, ръководени от недорасли международни съдии, решиха, че пристижът на страната ни е по-важен от всичко.

Футболните съдии получават бележки, които се включва степента на подготовката и на обективността. Понякога съдиите не смеят да покажат червения картон дори когато оглушителният рев на цял стадион е осъдил най-грозната проява във футбола – с разправата. Обикновените обяснения са от страх да не се ощети отборът. Тогава съдията вижда своята оценка – тройка, и разбира че известно време няма да се появи на футболния терен. Категоричността, с която футболната федерация налага изискванията си за безкомпромисно съдийство, дава вече някои положителни резултати. Напоследък забелязва се преодоляване на психозата, която създава факторът домакинство. Локомотив (Пд) победи като гост "Черно море" с 4:2, "Черно море" в Перник с 2:1, "Етър" в Плевен – с 2:0, Пирин в София "Академик" с 1:0. Това вече достатъчно красноречиво говори за създаването на нормална обстановка, при която побеждава по-силният.

* * *

Вече няколко федерации поискахме да ни посочат примери за недобросъвестно съдийство. Попитаха ни като журналисти ли идваме или като приятели. Като приятели разбира се, всичко могат да ни кажат. Като журналисти – не е удобно. Вярно е, във федерациите знаят защо някои по-слаби съдии получават повече "заявки", знаят, че някои съдии са обвързани отдавна с определени отбори, треньори, знаят и съвсем конкретни случаи на недобросъвестност. Разбира се, взимат се мерки, съдиите получават съответните наказания и пр., и пр., но защо да им съобщаваме имената. Ще се обидят. Ще се откажат да свирят.

– Ами нищо. Да се откажат!

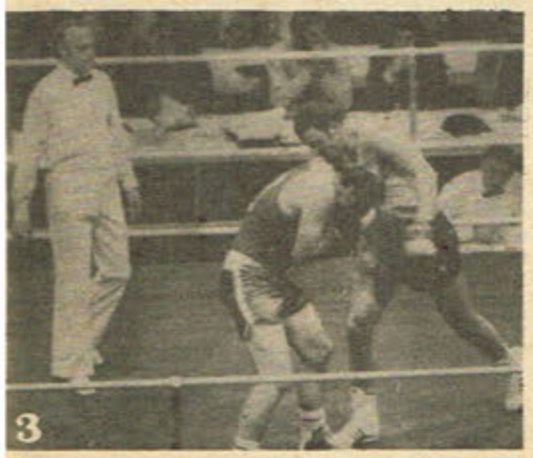
Лесно е да се каже – отговарят ни ръководителите на федерациите. Но когато имаш да изпълняваш такъв богат спортен календар какво да правиш. Безкомпромисните, компетентните не са чак толкова много. Да се разкъсат, няма да успеят. Както виждате, налагат се компромиси!

Не сме съгласни. Не, не само като журналисти, а и като приятели не сме съгласни. Времето на компромисите мина. Ръстът на нашия спорт вече налага нови, по-високи изисквания и към съдийството. Нищо не може да оправдае използуването на стари съдии, свикнали с рутинерството в най-лошия смисъл на тази дума. Идва едно ново поколение от кадърни, талантливи хора бивши спортисти, специалисти, които спокойно могат да сменят и недобросъвестните, и неподготвените. Достатъчно ли е използуван този резерв? Направено ли е необходимото за привличането на всички, които биха могли да бъдат полезни? За организирането на семинари, за непрекъснатото повишаване на квалификацията на съдийския апарат, за непрекъснатото му обновяване? Когато разполагат с повече резерви, федерациите ще имат възможност да ликвидират с това понятие – нечестен, некомпетентен съдия (което вече трябва да бъде в категорията на отжелите). И няма защо да се страхуват да споменат имената им. На най-строга обществена критика трябва да се подложи всеки опит да се опорочи спортсменската борба.

Като приятели бихме искали да видим спортната Темида с отворени очи, високо издигната над дребните сметки за точки, имаща пред себе си само един интерес – интереса на спортсменската борба, която дава победата на по-силния. Като Темида, която Възпитава. И тези, които са на терена, и тези, които са на трибуните. . .

Маргарита РАНГЕЛОВА

Борис АНАСТАСОВ

3

1 ВИНАГИ В ЦЕНТЪРА НА СЪБИТИЯТА, ВИНАГИ БЛИЗО ДО ГЛАВНИТЕ ДЕЙСТВУВАЩИ ЛИЦА – ТАКАВА Е СЪДБАТА НА ВСЕКИ ФУТБОЛЕН СЪДИЯ. ТАКА РАЗБИРА СВОИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АЛЕКСАНДЪР ШЕРЕВ.

2 ЗА МЕНЕ "НИМА" ИЛИ "НЯМА" – В ТЕЗИ ДВЕ ДУМИ Е СЪБРАНА ЦЯЛАТА "ПРИСЪДА" НА АРБИТЪРА ПРИ ФЕХТОВАЧИТЕ. И РЕШЕНИЕТО ТРЯБВА ДА СЕ ВЗЕМЕ БЪРЗО, ЧЕСТНО.

3 СЪДИЯТА НА РИНГА НЕ САМО РЪКОВОДИ СПОРТНИЯ ДУЕЛ, ТОЙ ТРЯБВА И ДА ПАЗИ ЗДРАВЕТО НА СЪСТЕЗАТЕЛИТЕ, ДА БДИ ЗА РИЦАРСКО ПОВЕДЕНИЕ НА БОКСЬОРИТЕ.

4 АРТО АРАБЕДЖАН – БЪЛГАРСКИ БАСКЕТБОЛЕН СЪДИЯ С АВТОРИТЕТ, ДОКАЗАЛ СВОЯТА ВИСОКА КЛАСА И НА ГОЛЕМИТЕ МЕЖДУНАРОДНИ ТУРНИРИ, И НА СЪСТЕЗАНИЯ МЕЖДУ КОЛЕКТИВИТЕ.

ПРИВЕТСТВИЕ

НА ДРУГАРЯ ТОДОР ЖИВКОВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДЪРЖАВНИЯ СЪВЕТ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, ПРИ ОТКРИВАНЕ НА ДЕСЕТИЯ ОЛИМПИЙСКИ КОНГРЕС И 74-ТА СЕСИЯ НА МОК

продължение от стр. 1

следващ конгрес е внасял нещо ново, обогатявал е олимпийската идея, давал е своя принос в развитието на олимпийското движение.

Четиридесет и три годишният период след последния олимпийски конгрес през 1930 година носи белега на трагичните събития на Втората световна война, която отне живота на десетки милиони хора, унищожи огромни материални и духовни ценности, прекъсна и олимпийските традиции.

Изминалите десетилетия след войната са период на епохални постижения на човечеството в развитието на икономиката, науката и техниката. В света се извършиха и дълбоки социални изменения, които преобразиха начина на живот, създадоха нови, по-добри материални условия за културно и спортно развитие на милиони хора. Този материален и духовен подем обуславя бурното развитие на физическата култура и спорта, на олимпийското движение в наши дни.

Олимпийската идея винаги е била тясно свързана със стремежа към мир и дружба между народите. Нека си припомним, че древните гърци са прекратявали войните по време на олимпийските състезания. В наши дни все по-силен става стремежът на народите и много правителства за изграждане на такива отношения между държавите, които ще направят невъзможни международните конфликти, ще ликвидират опасността от термоядрена война. Народна република България дава своя активен и конструктивен принос в това високоблагородно дело.

Етичните и хуманни принципи и идеи на олимпийското движение съответствуват на същността на нашия социалистически строй и затова се радват на всестранната подкрепа на българското правителство, на цялата наша общественост.

У нас правото и възможността на всеки гражданин да спортува е гарантирано и от конституцията на Народна република България. Като оценяват голямото значение на физическата култура, спорта и активния отдих за хармонично развитие на подрастващото поколение, за здравето и дълголетието на хората, държавните и обществените институти в нашата страна решават проблемите в тази област като неразделна част от цялостната ни социална политика.

През последните десетилетия и международните спортни връзки на Народна република България се развиват с ускорени темпове. Все по-активно, все по-успешно и плодотворно участвуват българските спортисти и спортни органи в инициативите на Международния олимпийски комитет и на международните спортни федерации.

Ние приемаме решението на Международния олимпийски комитет да се свикат Десетият олимпийски конгрес и 74-та сесия на Международния олимпийски комитет във Варна като висока чест и признание за българския спорт и олимпийското ни движение.

Приятно ми е да отбележа, че това събитие съвпада с честването на 50-годишнината от основаването на Българския олимпийски комитет, който е верен на благородната олимпийска идея, спомага активно за внедряването на физическата култура и спорта в бита на народа, за достойно представяне на българските спортисти на международното спортно поле.

Основните теми на вашия световен форум разкриват широки възможности за творческа дискусия и конструктивен обмен на мнения по проблемите на съвременното олимпийско движение и перспективите на неговото развитие.

Позволете ми да изразя нашата искрена благодарност за оказаното ни доверие и да ви пожелая приятно и ползотворно пребиваване в нашата древна и красива страна. Убеден съм, че резултатите от вашата работа ще бъдат достойни за високите, благородни и хуманни цели на олимпизма, така сполучливо синтезирани в девиза на Десетия олимпийски конгрес: "Спортът в служба на мира".

Като ви приветствувам още веднаж с "Добре дошли" в Народна република България, обявявам Десетия олимпийски конгрес и 74-та сесия на Международния олимпийски комитет за открити.

ВИСОКО ПРИЗНАНИЕ

Вече половин век Българският олимпийски комитет работи като пропагандатор на олимпийската идея в нашата страна, пали сърцата на хората с идеала за разбирателство между народите, за мир на земята. Нали езикът на спорта е универсален, близък език на милиони хора по света, език, за който не може и не трябва да има прегради. . . В този смисъл особено ярка е дейността на БОК след народната победа на 9 септември 1944 г. – не само като стожер на олимпизма, но и като радетел за изграждане на новия, физически здрав и морално красив човек на социалистическото общество с помощта на физкултурата и спорта.

Високо признание за дейността на Българския олимпийски комитет бе награждаването му от Държавния съвет с орден "Народна република България" – I степен, който бе връчен лично от председателя на Държавния съвет др. Тодор Живков. В топлите си приветствени думи той пожела нови плодотворни успехи в полето на физкултурата и спорта.

*

Специално чрез "СТАРТ" пожелаха да отправят най-топли слова на признателност и благопожелания за българския спорт и нашата страна:

ЛОРД КИЛАНИН – президент на МОК: "Към всичко казано в приветственото ми слово мога да прибавя моите искрени благопожелания към българските спортисти и ръководители и моята увереност, че в следващия половин век България ще постигне нови, още по-големи успехи за разцвета на вашата красива страна и на вашия прекрасен народ, за по-нататъшното тържество на олимпийските идеали. . ."

ГРАФ ДЬО БОМОН – първи вицепрезидент на МОК: "Очарован съм от организацията, от усилията на българите, от красотата на Варна и България и от вечно усмихнатите домакини. Ние във Франция скоро ще празнуваме 80-годишнината на олимпийското движение, основано от нашия именит сънародник Пиер дьо Кубертен. Щастлив съм, че съм свидетел как се осъществяват неговите идеи и във вашата страна, на която пожелавам от сърце преуспяване и за в бъдеще. . ."

КОНСТАНТИН АНДРИАНОВ – член на ИК на МОК и председател на олимпийския комитет на СССР: "Всичко е от хубаво по-хубаво, всички се радваме на таланта на братята българи и като отлични организатори. Още много юбилейни дати ще бъдат чествувани в слънчева България, но този юбилей ще се запомни, защото вашата страна може да служи за пример в олимпийското движение. Пожелавам от все сърце нови успехи в масовия и големия спорт. . ."

ЕВАНГЕЛОС МИРОПУЛОС – първи вицепрезидент на НОК на Гърция, ръководител на гръцката делегация за конгреса: "Като представител на Гърция – родина на олимпийските игри и страна, съседка на вашата, искам преди всичко да изразя голямото си задоволство от всичко, извършено във Варна, от чудесното откриване на конгреса и да пожелая по случай половинвековния юбилей на българското олимпийско движение нови успехи за разцвета на спорта в България, на Балканите и в целия свят. . ."

ЦВЕТЯ ЗА КОНГРЕСА И ЗА. . . БЪЛГАРСКИТЕ ОЛИМПИЙЦИ – УЧАСТНИЦИ В ИГРИТЕ ОТ 1924 ДО 1972 Г.

С МИСЪЛ ЗА

ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА ДЪРЖАВНИЯ СЪВЕТ ДРУГАРЯТ ТОДОР ЖИВКОВ ВРЪЧВА НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА БОК ГЕНЕРАЛ-ПОЛКОВНИК ВЛАДИМИР СТОЙЧЕВ ОРДЕНА "НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ" – I СТЕПЕН.

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА МОК ЛОРД МАЙКЪЛ КИЛАНИН НА ТРИБУНАТА В ДВОРЕЦА НА СПОРТА И КУЛТУРАТА.

ЗА МИРЕН СВЯТ

Бъдещето – за него се говори толкова много през тези дни на черноморския бряг край Варна. За бъдещето на световния спорт, за бъдещето на олимпийското движение, за бъдещето на олимпийските игри.

За това бъдеще, което трябва да донесе хармонично развитие на младите хора.

И всеки път, когато стане дума за бъдещето, мислите се отправят към лозунга на олимпийския конгрес – "Спортът за един мирен свят". Защото без мир не е възможно нито развитието на световния спорт, нито разрастването на олимпийското движение, нито разцветът на олимпийските игри.

Затова желанието за мирен свят властвува над конгреса, който е, както каза в своето приветствие председателят на Български олимпийски комитет ген.-полковник Владимир Стойчев, "първият без присъствието на Пиер дьо Кубертен. Да вярваме, че неговият дух ще витае над нас и ще вдъхновява всинца ни да работим тук по начин, който да направи от този конгрес съществен принос за тържеството на Кубертеновите идеали, съществен принос за тържеството на мира и на прогреса!"

"Подходящо е – каза президентът на МОК лорд Киланин, – че се събираме през есенния сезон на годината сред тази тъй красива природа, в подножието на гористите хълмове, издигащи се край брега на Черно море, с оглед на едно – да заплануваме наедно пролетта и бъдещето на олимпийските игри."

Затова толкова силно прозвучаха думите на другаря Тодор Живков: "Олимпийската идея винаги е била тясно свързана със стремежа към мир и дружба между народите. Нека си припомним, че древните гърци са прекратявали войните по време на олимпийските състезания. В наши дни все по-силен става стремежът на народите и много правителства за изграждане на такива отношения между държавите, които ще направят невъзможни международните конфликти, ще ликвидират опасността от термоядрена война. Народна република България дава своя активен и конструктивен принос в това високоблагородно дело."

. . . Десетият олимпийски конгрес ще бъде последван от сесията на МОК. Те трябва да оставят незаличима следа в историята на световния спорт, на олимпийското движение по пътя им към непрекъснатото усъвършенстване, към истински разцвет в един мирен свят.

Материалите от Варна предадоха нашите пратеници Митьо ЕКСЕРОВ, Ешуа АЛМАЛЕХ и Иван ЖЕЧЕВ
Снимки: Янко ГЪРОВ

БЪДЕЩЕТО

Десетият олимпийски конгрес започна своята делова работа с разглеждането на първата тема – "Съвременното олимпийско движение и перспективите за неговото бъдещо развитие". Наред с лорд Киланин, докладчик, определен от МОК, и Томас Келер, от името на международните федерации, доклад изнесе и председателят на Централния съвет на БСФС ТРЕНДАФИЛ МАРТИНСКИ, който говори от името на националните олимпийски комитети.

СПОРТ ЗА ВСИЧКИ

След като говори за принципите, обосновани от основателя на съвременните олимпийски игри Пиер дьо Кубертен, др. Мартински разгледа задълбочено основните изменения в характера, структурата и съдържанието на съвременното спортно и олимпийско движение.

Той изтъкна, че физическата култура и спортът се превърнаха в дългия период между Деветия и Десетия олимпийски конгрес в обективна жизнена потребност за всички членове на обществото и подчерта, че сега повече от всякога е необходимо да се стимулира всестранният олимпийски принцип за достъпност на спорта до всички слоеве на обществото, да се създават еднакви права и възможности за занимания с физически упражнения и спорт за всички без оглед на расова и социална принадлежност.

Като се спря на бързите темпове, с които се разви високото спортно майсторство, председателят на нашия спортен съюз посочи, че е нужно олимпийският конгрес да потвърди аматьорския характер на олимпийското движение. Той говори и за нарасналата роля на спортната наука в развитието на съвременното спортно и олимпийско движение и изрази убедеността, че тя следва непрекъснато да се повишава.

По-нататък др. Мартински разгледа обстойно засилването на вниманието и грижите на държавата за развитието на физическата култура и спорта, като изтъкна, че "едно обръщение на олимпийския конгрес към правителствата на всички държави би било от естество да поощри вземането на съответни мерки за по-нататъшното подобряване на условията за системни занимания със спорт на различни слоеве от населението. Подобен акт би оказал благотворно влияние за масовото развитие на спорта ("спорт за всички") в отделните страни като едно от главните изисквания за осигуряване на още по-солидна основа на олимпийското движение в бъдеще."

Докладчикът разгледа обстойно и въпроса за разширяването на международната олимпийска солидарност и сътрудничество в името на взаимното разбирателство, мира и дружбата между народите. Той предложи конгресът да приеме обръщение към всички спортисти, деятели, специалисти, НОК и международни федерации да участвуват активно в съблюдаването и осъществяването на основните принципи на олимпийското движение, насочени към обезпечаване на взаимното разбирателство и дружбата между народите, а така също конгресът да изрази пожелание към МОК, НОК и МФ да усъвършенствуват системата на всички спортни състезания, за да може всяко едно от тях да се превърне в истински празник на дружбата и приятелството между спортистите от всички страни. Той изтъкна голямото значение на традиционната церемония по награждаването на победителите в олимпийските игри, като подчерта, че в продължение на цялата история на игрите използуването на химни и флагове никога не е създавало или водило до прояви от националистически, шовинистически или политически характер. По-нататък др. Мартински отбеляза широкото навлизане на спортните организации от новоосвободените и развиващите се страни в олимпийското и спортното движение и обоснова с конкретни предложения необходимостта от усилване помощта на спортните организации от развиващите се страни.

В края на своя доклад председателят на ЦС на БСФС се спря на появата и укрепването на голям брой спортни органи и организации от национален и международен мащаб, разгледа мястото и ролята на националните олимпийски комитети и спортни организации, на международните спортни организации и на МОК и обоснова необходимостта от редица изменения и реформи, чиято крайна цел и основно съдържание следва да бъде по-нататъшното демократизиране и интернационализиране на спорта.

Др. Мартински изрази увереността, че конгресът ще остави дълбока следа в олимпийското движение.

ЕДНО ОТ ХУБАВИТЕ УКРАШЕНИЯ НА КОНГРЕСА БЕ И СВЕТОВНИЯТ РЕКОРД НА СЪВЕТСКАТА АТЛЕТКА НАДЕЖДА ЧИЖОВА. ПОЗДРАВЯВА Я НАШАТА РЕКОРДЬОРКА ИВАНКА ХРИСТОВА.

ВИКТОР САНЕЕВ (СССР) – ОЛИМПИЙСКИ ШАМПИОН НА ТРОЕН СКОК ОТ МЕКСИКО И МЮНХЕН, ОЩЕ НЕ СЕ ПРЕДАВА: ПОСТИГНА ДВЕ ПОБЕДИ И НА СЪСТЕЗАНИЯТА ВЪВ ВАРНА. . .

ТРОЕН ПРАЗНИК НА ЧИЖОВА

Най-силната атлетка в света наистин
празнува . . . троен празник във Варна! На
септември, в първия ден на международн
шампионат за купите на БОК в чест на оли
пийския конгрес, тя празнува своя 28-и рожд
ден. И може би не само затова тя участву
на състезанията с пълни сили, както оби
новено сме я наблюдавали на европейски
олимпийски шампионати, в които постав
почти всичките си световни рекорди. . . Им
ше още едно забележително събитие, коет
караше Надежда Чижова да прояви своя ч
десен атлетически талант и спортната
воля– връчването на лорд Киланин официалн
та кандидатура на Москва с необходимит
правителствени гаранции за организиране н
игрите от XXII олимпиада! И затова ще тря
ва да се съгласим с олимпийската шампионка
световна рекордьорка, която сияеше о
радост след изключителните попадения н
гюллето – 20,82, 21,03 (равно на световния
олимпийски рекорд от Мюнхен), 21,13 и 21,4
м, че "днес е троен празник за мене! . . "

Спектакълът на първия олимпийски спор
бе една прекрасна увертюра за Десетия оли
пийски конгрес. И може би, за да се демонстр
ра олимпийската идея и дух, атлетите
атлетките от 20-те страни си. . . "разпред
лиха" първите места по братски. Това н
означава, че липсваше борба, но силни съ
тезатели от три континента: Европа, Амери
ка и Африка, успяха да се изкачат на и
провизираната олимпийска стълбица. На
Всичко естествено бяха атракциите на Чижо
ва, Санеев – победител на троен скок с 16,76,
на скок дължина – 7,65, на Лусис – на хвърлян
копие с 81,12, на Мелник–на хвърляне диск
67,08. . . На новата зебранова писта
секторите, които получиха много висока оценк
от гостуващите изтъкнати състезатели,
проявиха още редица олимпийски шампион
като Киршенщайн–Шевинска на 100 м – 11,3
на 200 м 23,0, Бондарчук на хвърляне чук
69,08. Вискополяну на скок дължина – 636
редица още олимпийски знаменитости, кат
младата Тотден на хвърляне копие – 59,1
Новак на 100 м с пр. – 13,3, нейният сънародни
Водзински на 110 м с пр. – 13,4 и много други
Макар и в края на активния състезателен се
зон, равностойно импонираха на гостите
нашите атлетки. Победи спечелиха отново
Светла Златева, и Тонка Петрова, а Иванк
Христова и Людмил Моллова бяха достойн
първи асистентки с високи постижения– съот
ветно 19,21 м и 59,08 м. От атлетите най
много зарадва Георги Мляков, който изравн
републиканския ни рекорд на 110 м с пр. с вре
ме 13,97 . . : Естествено доволни сме и от
ценната победа на нашите юноши и девойки
които в рамките на международния шам
пионат участвуваха срещу своите тради
ционни противници – младите представител
на Белоруска ССР. . .

Гости на слънчевия и просторен стадио
"Юрий Гагарин" бяха президентът на ИААФ
маркиз Ексетър, президентът на Европейската
атлетическа асоциация Андриан Паулен и дру
ги ръководители на световната и европейска
атлетика – делегати на олимпийския конгрес
В интервю пред "СТАРТ" олимпийският шам
пион от 1928 г., един от ветераните на МО
и дългогодишен ръководител на ИААФ марки
Ексетър, каза: "Това, на което сме свидетел
всички ние още през първите дни от преби
ваването във Варна, както и тези хубав
атлетически състезания, потвърждава убеж
дението, че успехите на българския спорт и на
леката атлетика в частност не са случайни
сигурно ще се увеличават за в бъдеще. . "

ШАМПИОНИТЕ ГОВОРЯТ: ВЪЗЛАГАМЕ ГОЛЕМИ НАДЕЖДИ

Почетни гости на конгреса са известни спортисти от различни страни – настоящи и бивши олимпийски шампиони. Обърнахме се към някои от тях с молба да споделят първите си впечатления от нашата страна и от големия форум на олимпийското движение, на който присъствуват.

АЛЕКСАНДЪР МЕДВЕД (СССР) – олимпийски шампион по борба от Мексико и Мюнхен: "Много пъти съм бил в България, но това е първата ми възможност да се запозная с Варна и комплекса "Златни пясъци". Обстановката тук е отлична и настройва да се дискутират на най-високо равнище актуалните проблеми на олимпийското движение. Те трябва да намерят отклик в сърцата на всички участници в конгреса – за да се стигне до максимално най-благотворно влияние върху бъдещето на олимпизма – в името на спорта и разбирателството между народите от цял свят."

РИЧАРД МИЙД (Великобритания) – олимпийски шампион по конен спорт от Мексико и Мюнхен: "Конгресът още не е завършил и е рано да се говори за него. Сега мога да кажа само едно: че мястото е много подходящо за такива важни разисквания. Особено силно впечатление ми прави гостоприемството на българите. Що се отнася до проблемите на олимпизма, те са най-различни и всички знаем тяхната важност. Иска ми се още следващите олимпийски игри – а дотогава има достатъчно време, цели три години! – да бъдат проведени върху основата на повечето от разумните идеи, които ще бъдат разменени тук, на конгреса."

ТЕОФИЛО СТЕВЕНСОН (Куба) – олимпийски шампион по бокс от Мюнхен: "За първи път съм във Варна и се чувствувам отлично. Отлично се чувствувах и при предишното си посещение във Вашата страна – през 1970 г. Във Видин, където излязох победител в юношеския турнир по бокс "Дружба". Смятам, че идеята на организаторите да съберат тук нас, олимпийски шампиони от различни времена и страни, е прекрасна. Спортистите по начало са хора, които умеят да се разбират, и тъкмо затова е толкова голяма ролята им за сближаване и на народите. Желая пълен успех на конгреса – за укрепване на олимпийското движение."

ВИТЕЗСЛАВ МАХА (Чехословакия) – олимпийски шампион по борба от Мюнхен: "Бил съм във Варна само за един ден през 1964 г. и разбира се, забравил съм много неща, а и тук всичко се е променило до неузнаваемост. Направо е чудесно! Тук, на конгреса, ще се говори по много въпроси. Едни от тях са някак по-близки, по-познати на нас, спортистите. Например въпросът за изпълняване на химните и издигане на националните знамена в чест на победителя. Лично за мене няма по-голяма награда за усилията на спортиста и това трябва да бъде запазено. Иска ми се програмата на игрите да се разшири още повече, в нея да влязат и нови спортове."

МАМУД АТАЛАЙ (Турция) – олимпийски шампион по борба от Мексико: "Всичко около конгреса много ми харесва – обстановката, организацията. Доволен съм, че ни поканиха като почетни гости – да се запознаем и поприказваме. А има за какво... Дано конгресът бъде от максимална полза за олимпийското движение."

МИКАЕЛА ПЕНЕШ (Румъния) – олимпийска шампионка на копие от Токио: "Много пъти съм гостувала в България и все ми се струва, че става по-красива. Бих пожелала олимпийският конгрес да препоръча занапред МОК да привлече повече жени в различните олимпийски спортове. От това олимпийското движение само ще спечели..."

КЛАУС ВОЛФЕРМАН (ГФР) – олимпийски шампион на копие от Мюнхен: "Конгресът е за ръководители, но за да бъдат те истински ръководители, трябва да изхождат от интересите и вълненията на нас, спортистите... Съжалявам, че поради травма и приключване на моя състезателен сезон не можах да участвувам на състезанията във Варна, но друг път с удоволствие бих дошъл в този изключително красив курортен град."

В ЗАСЕДАТЕЛНАТА ЗАЛА: ОЛИМПИЙСКИТЕ ШАМПИОНИ ПО БОРБА АЛЕКСАНДЪР МЕДВЕД И ВИТЕЗСЛАВ МАХА.

КУБИНСКИЯТ БОКСЬОР ТЕОФИЛО СТЕВЕНСОН – ОЛИМПИЙСКИ ШАМПИОН ОТ МЮНХЕН.

НАШИТЕ СТОМАНЕНИ МОМЧЕТА В ХАВАНА

1 НАШИТЕ СТОМАНЕНИ МОМЧЕТА И ТЕХНИТЕ РЪКОВОДИТЕЛИ ПРИ ПРИСТИГАНЕТО ИМ ОТ ХАВАНА НА РОДНА ЗЕМЯ

2 НА ПОДИУМА НА СВЕТОВНОТО ПЪРВЕНСТВО. НА НАЙ-ВИСОКОТО СТЪПАЛО АТАНАС КИРОВ, А ПРЕД НЕГО – ПЪРВИЯТ МУ АСИСТЕНТ ГЕОРГИ ТОДОРОВ

3 ЗА ПЪРВИ ПЪТ СВЕТОВЕН ШАМПИОН – БОГАТИРЪТ РИЖЕНКОВ (СССР)

4 ЕДНА ОТ ИНФОРМАТОРКИТЕ НА СВЕТОВНИЯ ШАМПИОНАТ В ХАВАНА – ВИНАГИ ГОТОВА ВЕЖЛИВО И ТОЧНО ДА ОСВЕДОМИ ГОСТИТЕ

52 кг

МУСТАФА МУСТАФОВ

Един ден беше дежурен по отбор. Най-лек и най-нещастен, трябваше, независимо от всичко, да държи юздите на големите, които се чувствуваха като в клетка в "Хавана либере". Средните категории бяха в състезателен ритъм, а Андон, Радев, Каменополски и Трамбураджиев трябваше, по стара традиция, да "пазят хотела" и не се разсейват с присъствие на състезанията.

По едно време Андон Николов скочи и тръгна. Сякаш не можеше повече да изтърпи тези дълги дни на очакване, но Мустафа прегради пътя му. "Другарят Абаджиев каза да стоите тука" и зае застрашителна поза – готов на всичко...

Истински съчувствувах на това малко стеснително, но съвестно в работата си момче. Така се случи, че нито в Мадрид, нито в Хавана не взе участие, въпреки че беше тръгнал за тези места не като резерва. Той тежко преживяваше тези неудачи. Особено за Мадрид, където сам носеше вина за осуетения старт. С неговия очакван златен медал там можехме да бъдем първи...

И дните в Хавана не бяха никак весели за него. Ходи в залата – вдигна 227,5 кг на тренировка и с това можеше да стане медалист. Но кой можеше да е сигурен, че след тридневен път ще бъде абсолютно годен за голямата, истинската битка?

Зная неговия състезателен път. В Стара Загора започна с борбата, после си направи щанга от дървен лост и бобини от цигарена хартия от фабриката. След време щангата стана метален лост с навързани на него железа...

– Не се отчайвай – му казвам. – Един ден ще ти тръгне.

– Не се отчайвам – ми казва. – Само по-скоро да се върна в България и да почвам отново...

56 кг

ГЕОРГИ ТОДОРОВ

Георги Тодоров бе единственият конкурент на шампиона. В този прекрасен български ден по-младият отново отстъпи, но пред него е бъдещето и той има вяра в своите сили. Беше втори след К. Мики (той постави световен рекорд – 117,5) в изхвърлянето (112,5). Беше втори и в изтласкването (142,5). Еднакво добър в двете движения, той е вече състезател от много висок ранг и с набирането на рутина ще върви още по-напред.

След двамата българи на почетна дистанция застанаха японецът К. Мики, ветеранът Фьолди и пр.

АТАНАС КИРОВ

Имаше рожден ден по време на шампионата.

– От досто години насам само веднъж съм бил със семейството си на рождения ми ден. След Монреал ще правя най-веселите рождени дни и мои, и на жена ми, и на децата ми, пък „дай боже" и на внуците, за да наваксам.

До Монреал той ще работи все така "безотказно", с все по-нарастващи килограми. Умее да регулира почти без труд теглото си. Умее да бъде и отличен боец на подиума. След изхвърлянето остана трети. Японецът Мики водеше със 7,5 кг; когато започна второто движение, го изчака да завърши със 135 и започна направо със 142,5 – с един удар ликвидира тази на пръв поглед огромна разлика. После изтласка 147,5 и стана световен рекордьор в двубоя – 257,5 кг.

60 кг

НОРАИР НУРИКЯН

След триумфа в Мюнхен всички искаха от нашия пръв олимпийски и световен шампион във вдигането на тежести да бъде все така пръв. Но и ветеранът на съветския отбор Шанидзе има подобни намерения. Така или иначе, тази гонитба между двамата продължава. Но преимущество сякаш има Нурикян – той е доста по-млад.

Тук той си е виновен. Измъчи се и не покори 120 кг при изхвърлянето, а после не му достигнаха сили да наваксa пропуснатите 5 кг. Това е една от пропуснатите победи на българския отбор. Важна, защото ни даваше и много психологичен аванс...

Нурикян дълго ходи след този ден сериозен и замислен. Познатата ни от стотици олимпийски фотоси Нурикянова усмивка сякаш е потънала в Карибско море.

На тръгване му казвам:

– И да не си оставиш доброто настроение в Хавана!

– Какво приказваш! Докато съм здрав – шансове много!

67,5 кг

МЛАДЕН КУЧЕВ

Направи само една грешна стъпка и отново остана втори. Това сребро сякаш става орис за него. При изхвърлянето беше прекрасен. Три опита – три успеха. Когато клякаше до щангата и мускулите на раменете му започваха някакъв нестинарски танц, някакво раздвижване, подготвяне за усилието, в залата се разнасяше шепот на възхищение. Изхвърли 125, 130, 132,5. Но при изтласкването този рутиниран състезател показа, че е човешко да се греши. Секундно невнимание и началната тежест 165 кг се изплъзна от ръцете му. Трябваше да я повтори и завърши на 170. Общо остана с 2,5 кг след Киржинов, който събра 305.

ПЕТЪР ЯНЕВ

Той се бори като истински българин. Дебютант, чийто успех е радостен. Награда за труд и усилия, които, ако го съпътствуват и в бъдеще, ще му донесат много радости. Надви много именити съперници – Багоч (Унг), М. Като (Яп), Дехнави (Ир), Амбрози (Унг)... И в двете движения започваше сигурно, после вдигаше с по 5 кг и... правеше фаул. Но на третия опит покоряваше тежестта, постигна 130 и 162,5, или общо 292,5 кг.

75 кг

НЕДЕЛЧО КОЛЕВ

Запитах го – къде се крие силата на неговия талант? Отвърна ми – "Какъв талант? Талант – това е работа..."

И все пак всички тук са единодушни. Колев е новият феномен в света на тежката атлетика. Такъв атлет се ражда веднаж на десетилетие...

Обикновено той е мълчалив и вглъбен в себе си. Но на подиума се оживява. Сякаш неговият истински живот започва едва там. Приветствува публиката и тя го приветствува. Покорява щангата и... всички в залата!

Още в изхвърлянето имаше 7,5 кг аванс. Прибави още 12,5 кг при изтласкването и победи Втория, Венцел (ГДР), с уникалната разлика – 20 кг! Това е най-блестящата победа на шампионата и може би най-големите световни рекорди – 190 изтласкване и 337,5 двубой!

82,5 кг

НИКОЛАЙ КАМЕНОПОЛСКИ

Той не можа да се намеси в голямата борба. Но за един дебютант това е обяснимо. Все пак деветото място в изтласкването (177,5 кг) не може да се смята за удовлетворително.

Интересно беше, че олимпийският шампион Йежен (НорВ), който в Мадрид направи екскурзия до категория 75 кг и не хареса българския климат, отново се върна в 82,5. Той победи в изхвърлянето (160 кг), но направи нула в изтласкването. Така борбата беше главно между Рижепков (350 к Улрике (ГДР) (347,5). Все пак българ стана призьор – пети...

90 кг

АНДОН НИКОЛОВ

Беше без настроение. Някак травма се обаждаше. После и отп но се разбра, че за първо място в о борното класиране няма да се доб рем. След нас също бяха на почет дистанция. Интересна беше борбат му с Ригерт в изхвърлянето. Имаш много възможности и равно постиж ние и победа с 2,5 кг. В края на кра щата Ригерт победи с 2,5 кг. Пос дойде седмо място при изтласкван то и... остана без медал. Два без пешни опита на 190 и угрозата с нула... Вдигна ги с мъка и спаси ка сирането, но не и реномето на оли пийски шампион. Все пак той си ост ва един от най-сигурните ни състез тели за бъдещите битки и след о ответното лечение сигурно ще видим в по-добра светлина.

АТАНАС РАДЕВ

С еднакво постижение – 352,5 застана зад Николов поради по-го ма собствена тежест. Четвъртото място е успех за него. Имаше сигур първи и втори опити в двете движ ния и не сполучи при третите. Пе спективен е и в бъдеще може да говори по-често за него.

110 кг

Първушин импонираше с мощ и ф гура. Този русокос гигант допадна мн го на зрителите. Победи следващ го Лош (ГДР) с 15 кг – постигна 385 Освен споменатия вече щурм на Г в тежките категории, тук заслуж

4

ва да се отбележи и третото мяст на красивия и строен атлет от Куб Гонзалес. Крайчев поради контузия н дойде в Хавана, но той си остав един от най-младите и най-перспе тивните, но трябва работа.

Над 110 кг

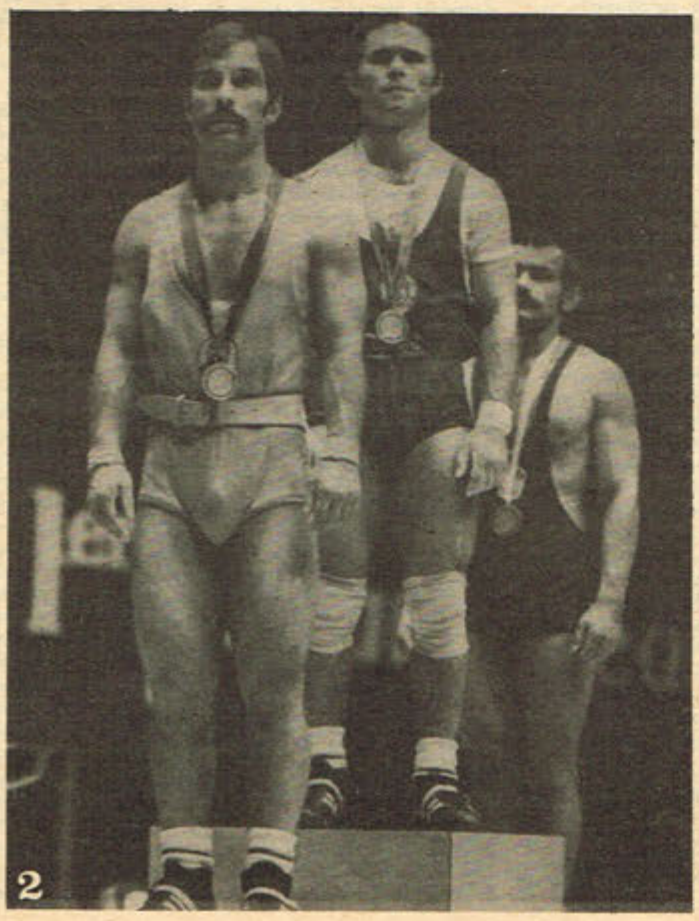
Василий Алексеев беше абсолютн сигурен в своя успех. Необходим му с само 1 опит в изтласкването и тит лата бе негова. Р. Манг (ГФР) побед със 180 кг (Алексеев 177,5) в изхвър ляне то, но преживя драматични мин ти, след като 2 пъти не можа да с справи с началните 120 кг. Следва Батищев, Бони, Повлосен... Отнов липсва Серж Рединг, който стана в че рекордьор по нули.

Но общо взето това състезание н блестеше с качества.

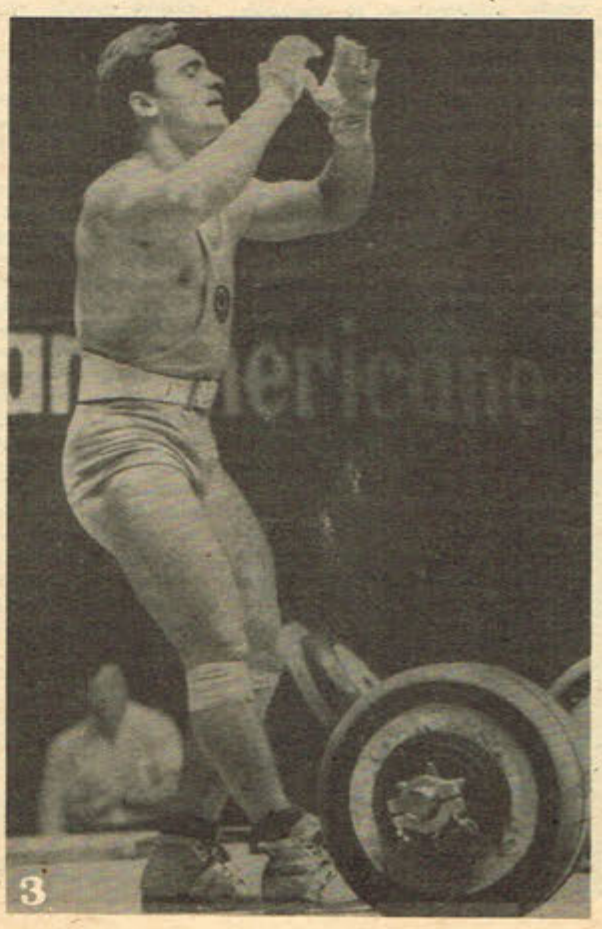
Жалко, че вече нямахме място з нашия представител...

ДИМИТЪР ТРАМБУРАДЖИЕВ

Трудно е да намери място в състе зателния екип от 9 човека. Много с силни нашите леки категории. Н той има още време – да не забрав ме, че най-силните мъже на плането та се развиват и най-късно като със тезатели – някъде след 30-те годи ни...

2

3

Хавана - София

Климент ВЕЛИЧКО

ПРОФЕСОР КОНСТАНТИН ГРАДОПОЛОВ – В МИНАЛОТО ЕДНОКРАТЕН ШАМПИОН НА СССР ПО БОКС.

ДА БЪДЕШ БОЕЦ

Спортът властно навлезе в живота на хората. Такава емоционална сила и масово въздействие върху човечето не притежава нито едно от явленията на културата. В спорта с всяко изпълнение разкрива човешкият характер, растежът само на физическите, но и на нравствените чества. Тези, които наблюдават спортната рба от трибуната, преживяват нейния ход едно с героите на действието, учат се да мират наслаждение в честен и мъжествен бой, учат се на благородство.

Спортът, както и животът, няма граници. главното в него е личността на самия спортст.

Нерядко младежта вижда в спорта романка, а в спортистите – герои, чийто живот различава от обикновения. Да, романтика е движеща сила в спорта, подтикваща дия спортист да достигне своя идеал. А еалите на децата за спорта са различни и то се променят под наплива на нови впечления. Едни се увличат от силата на борте, други от изяществото на тенисиста, ети от героиката на фехтовача. Спортът търпи скука и равнодушие.

Както във всяка работа, талантът в спорте велик дар. Но за да станеш голям майор, не е достатъчно само талант. Голям спорт е тежък труд, на който човек се дава изцяло. Ако любителите на изящното гурно пързаляне знаеха колко тежък, кървски труд влагат спортистите по време тренировка, то те биха оценявали по друг ин мази лекота и грация, които са присъщи майсторите на фигурното пързаляне.

Непринудеността и свободата на движеята са показатели за високо майсторство. Много ми харесва заглавието на мемоарите световния шампион по бокс сред професионистите Джин Тени "Мъжът трябва да се !" С това той призовава силния пол да не изнежва. Тени, който е бил най-умният атег на ринга, на своето време (1926 г.) е ал: "Нищо не дава такава увереност на човека в своите сили, както боксът."

Не мога да не се съглася с Тени, тъй като изпах върху себе си благотворното влияние бокса. Спортът ми даде много в живота. Аз съвсем не желая да натрапвам бокса на ата младеж. Всеки юноша трябва да избере спорт, който най-много му харесва.

През време на моята треньорска работа ми случваше да имам работа и с много сериозни ртисти, и с такива, които гледаха леко на своята мисия. Искрено съжалявам тези, които виждат в спорта само осъществяване на своите лични користни цели.

Понякога спортистите забравят, че са проводници на култура. Учудващо и досадно е да се виждат понякога на футболното поле или на баскетболната площадка маниери, които са в разрез със спортните и нравствените правила. Спъвания, оскърбления на съперника, скрити удари – всичко това руши спортната атмосфера.

Особена отговорност имат спортистите по време на състезания в чужбина. Смятам, че причините за провали в големи състезания в значителна степен произлизат от недостатъчна самоотверженост, от морална разпуснатост, от неумението да бъдеш боец.

Спортът изисква голямо отдаване на сили и време. Не се ли отразява вредно това върху работата и ученето? Многото примери показват обратното.

Познавам добре Алгирдас Шоцикас, Генадий Шатков, Борис Лагутин и други, които имаха високи спортни постижения, като успешно съчетаваха тренировките с учебните занятия. Такива хора не се нуждаят от наставления. Те сами знаят какво им е необходимо за успешно съчетаване на тренировките със занятията в института.

Борис Лагутин, деснофланговият в редицата на съветските шампиони по бокс, винаги се е отличавал с уравновесеност на характера.

Всеки спортист, участвуващ в големия спорт, предварително мисли за своето бъдеще, за момента, когато трябва да слезе от арената. И за да бъде преходът към други дейности естествен и незабележим, нашите спортисти много учат и стават впоследствие добри треньори, лекари, инженери, юристи.

От големия спорт в науката преминаха сегашните доктори на медицинските науки Константин Никитин, Зоя Миронова, Аркадий Воробьов; докторите на педагогическите науки Владимир Дячков и Николай Озолин; кандидатът на юридическите науки Генадий Шатков, кандидатът на педагогическите науки Игор Тер-Ованесян и други знаменити шампиони, станали еталон за хиляди наши спортисти.

Треньорската работа не е логическо продължение на спортните занимания и не е задължително спортистът да стане треньор. Според своите способности и интереси той ще избере тази дейност, която най-много му подхожда.

Работата на треньора изисква голям такт, трудолюбие, настойчивост и търпение. Добър треньор става човек, чиито педагогически способности се съчетават с организационните. Вижте само с какво уважение се ползуват у нас възпитателите на олимпийците – Владимир Дячков, Станислав Жук, Всеволод Бобров и други, чиито потомци завоюваха всеобща любов и признателност!

ШЕСТКРАТНИЯТ ШАМПИОН НА СССР ПО БОКС АЛГИРДАС ШОЦИКАС, ПОНАСТОЯЩЕМ ТРЕНЬОР, С ЕДИН ОТ СВОИТЕ УЧЕНИЦИ.

Снимки: АПН

Такъв е в живота, такъв беше и на ринга. "Бавно бързай" – тия думи бяха тактическият принцип на Лагутин и той никога не измени на този принцип. Скромен, вежлив и приветлив, той успя да завърши две висши учебни заведения и получи педагогическо и биологическо образование.

. . . Когато децата започнат да се занимават със спорт, посреща ги треньор. Даже и да не станат шампиони, те ще станат бойци. А това е най-важното в живота!

Проф. Константин ГРАДОПОЛОВ, засл. майстор на спорта на СССР

РЕКОРДЬОРЪТ ОТ ВОРОНЕЖ

ой е 18-годишен. Казва се Михаил Хрюкин. тая пролет името му бе известно само на етските специалисти по плуване. Но както ежда, тъкмо през тоя сезон, след осемгодиупорит труд, е дошло време количество на преплуваните километри да доведе до качествен скок, който превръща кновения спортист в "звезда". На първенството на СССР през юли Миша спечели шамнските титли на 100 и 200 м бруст, като ави след себе си именития Николай Панкин. едите му бяха увенчани с нов европейски рд на 100 м – факт, който направо идва ни каже, че може да става дума не за ставане на другите съветски брусисти, а за бурен напредък на момъка от Воронеж. о доказателство за това беше световно първенство в Белград. С обичайната си тика на изчакване и мощен финален нт Миша спечели сребърен медал на 100 м бруст и "свали" собствения си европейски рекорд до 1.04,61 мин.

– Един ден – Вглъбява се в спомените си Михаил Хрюкин – аз и по-големият ми брат Володя решихме да станем състезатели по плуване. Беше през 1965 година. Отидохме на басейна – и право при Игор Иванович Глебов, сегашния ми треньор. Той ни видя как плуваме и каза: "Володя има способности, а ти, Миша, май ще трябва да се откажеш." Аз пък си мислех иначе. И горях от желание да му го докажа. Но можах чак три години по-късно. Семейството ни отиде да живее в Магадан. Там редовно тренирах плуване. Хубав басейн има в Магадан. . . А като се върнахме във Воронеж, вече бях добър плувец, Глебов нямаше какво да прави и ме взе при себе си. . .

– Радват ли се у дома на успехите ти?

– Не всички. Мама и Володя се радват. А татко. . . Той е малко особен. Вижда в спорта само развлечение. "Какъв майстор от международна класа си? – казва. – Я виж нашия Коля Мирошин: с една ръка преплува целия Дон. На това му викам аз класа. А вие какво: сновете само между двете стени на басейна... Глупости. . ."

– Ако не е тайна, каква е крайната ви цел – твоята и на Игор Иванович?

– Монреал! Разбира се, смятам да отида там не в ролята на статист. . .

ПАНОРАМА

На многократния носител на трофея от международните 6-дневни мотоциклетни състезания – ГДР – този път бе отнета възможността да оспорва наградата. По време на 48-мо поредно състезание, състояло се в Далтон, щата Масачузет (САЩ), всички машини и на двата отбора от ГДР се оказаха негодни за състезаване още на втория ден поради. . . зареждане с неподходящо моторно масло. Представителите на ГДР, сблъскали се още преди старта с големи трудности, пораждани от враждебно настроени там среди, таксуват случая като преднамерена провокация. Подаден е протест до Международната федерация по моторен спорт.

●

С оглед подготовката на лекоатлетите за европейското първенство през 1974 г. Финландия изгражда недалече от Малага (Испания) супермодерен тренировъчен комплекс с писти, спортни зали и жилищни помещения. Благодарение на мекия испански климат "спортното село" ще бъде използувано цялогодишно и то не само от финландски, но и от шведски атлети.

Носителят на бронзов олимпийски медал, известният шведски дискохвърлач Рики Брух неотдавна сервира нова типична за него сензация. Намирайки се в отлично настроение след постигнатия значителен успех с 66,48 м на състезание в Малмьо, той си позволи седми опит и хвърли 68,54 м – 14 см над собствения си световен рекорд,който принадлежи и на Силвестър (САЩ).

●

Непобедимият на ринга от Мюнхен насам олимпийски и европейски шампион Вячеслав Лемешев е победен от. . . чара на младата девойка Оксана. На 21 години Лемешев се нагърбва не само с брачното, но и със студентското "тегло". От бокса обаче няма намерение да се отказва. След двамата си по-големи братя, също герои на ринга, нему се пада задължението да защищава боксовата чест на фамилия Лемешев и в следващите изпитания.

●

Предвид на това, че над 70% от участниците в ралито Монте Карло бяха дисквалифицирани тази година главно поради лошото състояние на трасето, съгласно взето решение в Париж традиционното рали Монте Крало отпада от програмата за световно първенство през 1974 г.

●

Насроченото в Сантяго от 9 до 14 октомври южноамериканско първенство по лека атлетика едва ли ще се състои. След реакционния преврат в Чили централният стадион, определен за състезанията, се използува като място за интерниране и репресии на привържениците на президента Салвадор Алиенде.

●

Срещите от първенството на Чехословакия по хокей на лед през сезона 1973-74 г. ще бъдат ръководени от по трима съдии. Тази новост, която вече бе въведена в СССР и е свързана най-вече със значително порасналото темпо на игра, се препоръчва като възможен всеобщ вариант за близкото бъдеще от Международната федерация по хокей на лед.

ЗАДОЧЕН ПОРТРЕТ

от Серафим СЕВЕРНЯК

Пиша думите на това малко портретче от разстояние и не от професионален каприз, а просто случаят не ми е предоставил възможност да надникна в спортния и личен свят на състезателката, чието име вече вълнува не само българските ценители на леката атлетика. . .

Казват, че Светла Златева обичала поезията и в минути на голямо напрежение дирела контакт с нежния свят на лириката. И това ме вълнува. Не от честолюбие, доколкото и аз съм някакъв литератор, а защото ми дава възможност да предусетя очертанията на съвременния спортист, на спортиста на бъдещето. На онзи състезател, който ще бъде преди всичко една високо развита, хармонична личност. А не е ли това целият смисъл на усилията ни при изграждане на обществото, в което живеем,и на онова за което мечтаем!. . .

Научих, че Светла Златева е родена в Горна Оряховица и там е израснала като атлетка и гражданка. Това също ме вълнува защото този край е мое родно място И ние, които минаваме четиридесетте,и нашите бащи и дъди често са възразявали на хитрата планинска поговорка, че полето раждало жито, а балканът раждал хора. Не всекиму естествено е съдено на шестнадесет години като Светла да влезе Е националния отбор, а на двадесет да поставя олимпийски и световни рекорди, да спечели В голямата битка за купата на Европа. . . Но да запази самообладание и при най-големия успех, и при най-тежката минута би трябвало да може всеки. И в това е високият и задължителен пример на именитата наша млада спортистка. Да бъдеш световна звезда и да учиш любимата си химия това би трябвало да може всеки български, всеки социалистически спортист. Да се вълнуваш с еднаква искреност и пред най-отговорния старт,и пред най-редовния изпит – ето какво би трябвало да възпитава у себе си всеки майстор на скоростта или виртуоз в индивидуални или колективни игри!

Колежките и колегите ѝ в леката атлетика знаят, че Светла Златева уважава и цени усилията на всички, че се чувствува частица от голямото семейство на родния ни спорт и за нея първата ни световна рекордьорка Йорданка Благоева и другите големи имена на нашата днешна щастлива женска атлетика са преди всичко другари и съратници, сродни души и сърца, пред които можеш да се разкриеш и да почерпиш сили, опит и вдъхновение. . .

Тя принадлежи към едно съзвездие, което не можеше да не изгрее на българския атлетически хоризонт. Влезе в това съзвездие просто и спокойно с таланта, но и с труда си, с вдъхновението, но и с усилията си. И тъкмо затова мястото ѝ е тежко, устойчиво, нейно. Свети със своя светлина и излъчва невидимото сияние на скромността и това е достатъчно, за да се вълнуваме от контакта с нейното очарование.

Никои постижения не са последни, никой рекорд не е непреодолим. Цифровите показатели се забравят, те в края на краищата остават в учебниците и справочниците. Но незаличими остават следите на спортиста, на състезателя, на рекордьора само и единствено ако е личност! И нека ми простят читателите на "Старт", а и самата Светла, че се осмелих да напиша тези редове, без да съм разговарял със самата нея. Понякога човек може да усети личността дори само от фактите, които я съпътствуват и обкръжават. . .

СНИМКА ЗА СПОМЕН НА СЛАВНИЯ К
СИ Т. ПЕТРОВА, СВ. ЗЛАТЕВА И СТ. ЙОР

НЕО
РЕК

ДВА ИСТОРИЧЕСКИ КАДЪРА ОТ СЛАВНИЯ ЛЕТОПИС НА СВЕТЛА ЗЛАТЕВА: ДОЛУ – ПЪРВИ ОЛИМПИЙСКИ СТАРТ В МЮНХЕН – ПЪРВИ ОЛИМПИЙСКИ РЕКОРД – 1.58.9; ГОРЕ – ПЪРВА БАЛКАНСКА ТИТЛА В АТИНА – СВЕТОВЕН РЕКОРД 1.57.48.

НА ПОСЕЩЕНИЕ В АКРОПОЛА, НЕДАЛЕЧЕ ОТ КОЙТО ПОБЕДНО ШЕСТВУВАХА БЪЛГАРСКИТЕ АТЛЕТКИ...

ПЪРВАТА ПРЕГРЪДКА И ЦЕЛУВКА СЛЕД ВЕЛИ СЛАВОВ

УНИВЕРСАЛНА БЕГАЧКА И... ГРАЖДАНКА

Тя е едва на 21 година, в разцвета на своята младост и сили, а така сме привикнали с нейното присъствие на пистата,сякаш десетилетия е изминала в спортния си път. Това не е случайно. Светла Златева Влезе в нашата атлетика с гръм. Още в началните си стъпки тя се открои всред връстничките си. Едва 16-годишна бе вече привлечена в националния отбор и стана рекордьорка за девойки-младша, старша възраст и жени! Републиканските ѝ титли и рекорди се изчисляват на няколко десетки във всички възрастови групи и в това отношение няма равна на себе си в "царицата на спортовете" у нас. Тя бяга на всички разстояния от 100 м до 1500 м, дори е първата ни балканска шампионка за девойки на крос. Безусловно Светла Златева е най-универсалната ни бегачка. . .

Дълго я търсихме след Единбург да се свържем с нея. И в "Левски-Спартак", и във федерацията вдигаха рамене: "Изчезна!" И когато вече смятахме,че е на гости при родителите си в Горна Оряховица, научихме за пристигането на борците от Техеран и се успокоихме. Щом пристига световният шампион Иван Колев, тя ще бъде на аерогарата!" – твърдяха със сигурност всички. Така и стана. В ранната неделна утрин тя доведе със своя Москвич родителите на любимия момък на аерогара София и в очакване на българския ТУ–154 от Техеран направихме малка разходка около живота ѝ. . .

– Къде се губихте, свикнали сме от "наблюдателницата" на "СТАРТ" да ви виждаме всеки ден на стадиона?

– Всеки ден ходя на занимания в университета. Много време ми отнема и подготовката на изпита по неорганична химия. . .

– Какво стана с останалите изпити?

– Математиката издържах с отличен, по история на партията – също. Въобще взех вече пет изпита и ми остана само един.

– Щом сте избрали химията за професия,сигурно и нея ще издържите с отличен.

– В гимназията единствената петица, която имах, бе по химия и затова дипломата ми бе. . . 5,97. Но най-много обичах химията. Тази любов ми внедри учителят Димитър Петков – много строг, но справедлив. Изпитваше ме по цял час и сега съм му безкрайно благодарна.

– Кой ви помогна да обикнете спорта, който се превърна във ваша съдба?

– Трудно е да отговоря, защото от малка обичах да бягам, да скачам, да играя. Майка ми разказва, че е надбягвала мъжете и ако не бе срещнала татко на бригадата в Хаинбоаз, може би щяла да стане атлетка. Но знам също, че много дължа на учителя ми в прогимназията Димитър Велинов и на класната в гимназията Теодора Дърлева, която е преподавателка по физическо възпитание. И разбира се, на моя неизменен треньор Димитър Велиславов. . .

– Кое бе първото Ви състезание?

НОСИТЕЛ НА СВЕТОВНИТЕ РЕКОРДИ НА 3 ПО 800 И 4 ПО 800 М. Л. ТОМОВА СНИМА КОЛЕЖКИТЕ

И В ХИМИЧЕСКАТА ЛАБОРАТОРИЯ Е ИНТЕРЕСНО, И В НЕЯ Е НЕОБХОДИМО ВНИМАНИЕ, УСЪРДИЕ И ЛЮБОВ, КАКТО НА... ПИСТАТАТА

ТРУД И ВСЕОТДАЙНОСТ

И втората ни световна рекордьорка; както Йорданка Благоева, в своя спортен път от първото състезание до установяването на световния рекорд е била подготвена от един-единствен треньор. Разликата е само тази, че Димитър Велиславов, за разлика от Петър Димитров, не остава в своя роден Михайловградски край, а заминава за Горна Оряховица с дипломата на ВИФ "Г. Димитров"...

– Често ме питат – казва Велиславов – коя е най-отличителната черта на Светла. Без колебание считам, че това е нейната всеотдайност и самопожертвователност в работата. Това се отнася не само за спорта. След продължителна тренировка или след състезания тя часове продължава да се готви за училището. Винаги отличничка, Светла никога не се е извинявала със спортните си задължения. Същевременно тя бе една от най-активните комсомолки в гимназията, рецитаторка, хористка. Директорът на образцовата гимназия "Г. Измирлиев" Енчо Зайков сочеше за пример нейното трудолюбие и скромност...

Не помня да е отсъствувала от тренировки заради някой хубав филм или друго странично занимание. Точна и съзнателна, тя изпълнява стриктно всичко, което сме уточнили, никога и след най-тежки тренировки не съм я чувал да се оплаква. Нейното голямо чувство за отговорност се проявява и в най-обикновените състезания, в които се състезава с цялото си сърце. Именно тази нейна прекалена чувствителност и съзнателност ѝ пречат понякога за по-голяма свобода и за необходимото психическо спокойствие на състезания. Но това вече неспокойствие е според мене и нейната голяма сила. Никой като нея не преживява толкова тежко несполуките. Но те не я отчайват, а калят в голямата борба и вече няма състезателка в света, която да не е побеждавана от нея, да не се съобразява с нейния непрекъснат напредък. Дълбоко вярвам и не само аз, че тетрва Светла ще ни зарадва с нови по-високи постижения и победи.

ЛОКОЙНАТА ОРДЬОРКА

Към признателните любители на атлетиката и читателите на в. „Старт" най-добри пожелания

24. VIII. 1973. Атина 800 м. - 1.57.48

ИЯ РЕКОРД Е С ТРЕНЬОРА ДИМИТЪР

Световната ранглиста за всички времена на 800 м има няколко отличителни характерности. Преди всичко сред десетте най-добри Светла Златева, която оглавява естествено ранглистата като световна рекордьорка, е най-млада от всички! Между деветте атлетки, които са пробягали разстоянието под 2 мин., три са българки – най-много от всички държави в света! Постижението на Син Ким Дан от КНДР не бе утвърдено от ИААФ поради участието ѝ на игрите ГАНЕФО, но то фигурира близо десет години в ранглистите като изключително, едва ли не като недостижимо постижение. Светла Златева надмина и него! Ето десетте най-добри на 800 м в света, като в скоби посочваме рождената дата на състезателките:

1.57,5	СВЕТЛА ЗЛАТЕВА (52)	1973
1.58,0	Син Ким Дан (38) КНДР	1964
1.58,5	Х. Фалк (49) ГФР	1971
1.58,7	Н. Сабайте (50) СССР	1972
1.58,9	Г. Хофмайстер (44) ГДР	1973
1.59,5	ЛИЛЯНА ТОМОВА (46)	1973
1.59,6	В. Николич (48) Юг	1972
1.59,9	ВАСИЛЕНА АМЗИНА (42)	1972
1.59,9	М. Пьолитц (50) ГДР	1973
2.00,0	И. Силай (41) Рум	1972

1965 година станах първенец на
то на скок височина със 125 см.
зубликанско?
на следващата в ученически пе-
. В края на годината, запомнила
кември, на Сливенските минерал-
печелих първото място на репуб-
крос.
ият ви рекорд?
ще девойка младша възраст, но
а състезанията за купата на В.
младеж" участвувахме заедно
ата. Проливният дъжд бе измил
ния натоку-що построената би-
ста на стадион "В. Левски". Фи-
ървa на 400 м за 59 секунди...
стезания са оставили най-трай-
ления?
то и странно да прозвучи, не е
ето, в което поставих свето-
од, нито в зала в Лион, нито в
то бягане в София, нито в Ати-
ие зимата на 1969 г. в Хасково.
състоя зимен републикански
т. Бягах 1500 м. Кракът ме бо-
з бягах и плачех не от болка, а
т. Щастлива бях, че можех от-
гам...
но си припомняте тежката кон-
то ви извади от строя през ця-
година?
ю ме оперираха във Велико Тър-
като счупих крака по време на
ъжина на ученическите състе-
тара Загора – град, който сега
ного обичам, лекарите ми каза-
бъда щастлива, ако за в бъдеще
ходя. "Момиче – казваха ми те
– със спорта трябва да се простиш завинаги!" По цели нощи плачех, но движих непрекъснатото крака, както ми бяха препоръчали, и вярвах, че ще стане чудо...

– Не само чудо, но първокласна бегачка!

– Още не съм. Не искам да ме оприличават на Рон Кларк, който поставяше световни рекорди, но не побеждаваше.

– Повече спокойствие и увереност в собствените сили. Нека другите се страхуват от Вас.

– Не се страхувам. Но всяко състезание преживявам силно, чувствувам такава отговорност, че просто се сковавам от мисълта, че мога да загубя.

– Напоследък има чувствително подобряване в стила на бягането ви. И във Варшава, и в Атина, пък и в Единбург бягахте със самочувствие.

– С Хофмайстер сме 2:1 в нейна полза тази година. В Единбург се чувствувах готова да подобря още веднъж рекорда, но силният вятър ми попречи.

– Имате ли кумири в спорта?

– Влюбена съм и в Диана, и в Данчето, и в Иванка... Въобще целият ни колектив е прекрасен и си заслужава да отдадеш силите си за него. Дълбоко вярвам в успехите на българската атлетика и за в бъдеще...

Страницата е подготвена от Ешуа АЛМАЛЕХ

Снимки: Янко ГЪРОВ и Емил МАНДЖАРОВ

ЛЮБИМКА НА КОЛЕКТИВА

Помолихме другите наши световни рекордьорки и капитана на нашия женски отбор да споделят мислите и чувствата си към Светла Златева.

ЙОРДАНКА БЛАГОЕВА: "Обичам Светлето като по-малка сестра. Когато бяга, се вълнувам повече, отколкото за себе си. Тя е много емоционална и това понякога ѝ струва много. Чист, прекрасен човек, тя никога не се възгордява от успехите..."

ТОНКА ПЕТРОВА: "Родена бегачка с големи възможности. Много добродушна. Затова ѝ препоръчвам повече... спортна злоба!"

ЛИЛЯНА ТОМОВА: "Искрен другар, силна, много силна атлетка, която неведнъж ме е побеждавала, но никога не е проявявала надменност и възгордяване. Уважавам я като приятелка и... противничка."

СТЕФКА ЙОРДАНОВА: "Тя винаги "прави" големите бягания, дори когато не успява да победи. Без нея би било скучно..."

ИВАНКА ХРИСТОВА: "Светла е една от любимките на нашия колектив. Не само за нейните големи спортни постижения, но за това, че не познава завистта, че ненавижда клюкарството, че е готова на всичко за отбора..."

ДВЕТЕ ГОЛЕМИ ИЗВЪН БЪЛГАРИЯ

ХИЛДЕГАРД ФАЛК: "Още в Мюнхен казах, че ако някоя друга състезателка подобри световния ми рекорд, това ще бъде Светла Златева. Тя е най-мощна и най-бърза от всички, но ѝ липсва още опит и самочувствие. Няма да бъда изненадана, ако постигне даже 1.55,0..."

ГУНХИЛД ХОФМАЙСТЕР: "Побеждавала и губила съм от Светла Златева, но винаги между нас е имало искрено приятелство. Тя е чудесен човек и голям спортист. Последния си рекорд в Единбург дължа на нея..."

ДВАМА ГОЛЕМИ СПОРТИСТИ, ДВАМА СЪС СВЕТОВНИ ТИТЛИ: СВЕТЛА ЗЛАТЕВА И ИВАН КОЛЕВ В ПАРКА НА СВОБОДАТА...

УСТРЕМНО НАПРЕД! СВЕТОВНАТА РЕКОРДЬОРКА НА ЗАКРИТО СТЕФКА ЙОРДАНОВА ПРЕДАВА ЩАФЕТНАТА ПАЛКА НА СВЕТОВНАТА РЕКОРДЬОРКА СВЕТЛА ЗЛАТЕВА...

И ПАК НА СТАРТ

На световната рекордьорка СВЕТЛА ЗЛАТЕВА

И пак – на старт! За кой ли път: "Готови!"
Секунда... Две... Глух изстрел... И летеж!
И чувството ти за борба отново
се ражда сякаш от един гърмеж.
И полетяваш... Ивиците бели
от двете ти страни със теб летят.
В гърдите бий сърдечната повеля:
"Световния рекорд ще подобря!"
Нозете ти се опват като струни
и песента на твоя бяг гърми
в очите на пленените трибуни,
в сърцата на приятели, врази...
Под сенките на древния Акропол,
през мраморната гръд на вечността
пробягваш своите метри – осемстотин!
Най-бързите, най-шеметни в света!
Пътята от мрамор сякаш се раздвижва
от бурята на лудия възторг!
Като на лента метрите се нижат...
Ах, още малко, още малко пот...
И хронометрите с учудване се спират,
изплашени от вихъра край тях.
Те нямат думи! С друго ще намерят
да изразят възторга, почитта!..
... Но тези хронометри не са само
секундите припряно да броят.
Във малките стрелки е сякаш сбрано
пространството на твоя земен свят:
умората от тежки тренировки,
нестигналото време за любов,
очите от сълзите често мокри,
жертвуваният лек и тих живот...

... И пак – на старт! И пак това: "Готови!"
Секунда... Две... Глух изстрел... И летеж!
И полетяваш с повеля нова,
родена сякаш от един гърмеж!..

Пеньо ЦВЯТКОВ

ТАЙНАТА

Ако не бяхме в двадесетия век, положително щяха направо да ги обвинят в използуване на магия и прибягване до намесата на нечестиви сили. Всъщност речникът е само модернизиран и съобразен със севременното развитие. Вместо за магии се говори за непозволено използуване на химията – необичайни стимулиращи средства, анаболици и тайни препарати, които не могат да бъдат засечени при провеждания контрол за поет допинг.

Триумфът на плувците от ГДР на първото световно първенство в Белград предизвика в някои страни вместо възторг истинска буря от завист, изразяваща се в подозрения и анонимни обвинения. Тон в тази кампания дава Франция и по-специално в. "Екип" и "Льо монд". Как е възможно малката ГДР със само 17 милиона население да излъчи толкова много световни шампиони! ГДР фабрикува елитни спортисти направо в химическите реторти, а прилаганите методи на тренировка са осъществими само при работа с истински роботи!. . . Полемиката продължава. Тайното оръжие трябва да бъде разкрито. В последната фаза на обвиненията си в. "Екип" прехвърля нещата на друга плоскост. Ако използуваните средства не са в разрез със запазване здравето на отделния индивид и в ГДР за високото спортно майсторство се използува само приносът на прогреса в медицината и научните изследвания, защо от този прогрес освен шампиона да не извлече полза и целият човешки род?

И така моралният дълг към целокупното човечество изисква от ГДР да разкрие тайната.

Прицелна точка за разкриването на тази "загадка" е, разбира се, старши треньорът на плувния отбор на ГДР Рудолф Шраме, преследван навред за интервюта, които приличат по-скоро на разпит.

– Кои са най-важните предпоставки за постигане на успех, като този пожънат от ГДР в Белград?

– Усърдие при тренировките, готовност на плувците да се подлагат на големи натоварвания, взаимно да се импулсират по време на тренировка, солидни научни познания от страна на треньорите, на чиято подготовка обръщаме голямо внимание, и упорит стремеж към отлично колективно представяне. С други думи, между съотборниците и треньорите цари дух на конкуренция, но не и на завист, ако някой пожъне по-голям успех. Треньорите откритo си разменят натрупания опит.

Прибавете към това и подкрепата, оказвана от страна на държавата, която полага за спорта доста повече грижи, отколкото се практикува в много други страни. Строят се достатъчно спортни съоръжения; в училищата се съобразяват със спортистите и се разместват часове. И най-сетне – отборът ни е единен, нещо, което всички видяха ясно по време на състезанията.

– Защо именно на момичетата се удаде да реализират големия пробив към абсолютния връх точно през 1973 г., а не още в Мюнхен?

– Не е случайно. За да проникне един спортист в световния елит, са необходими доста години. В 1972 г. момичетата ни не бяха още навлезли във възрастта, когато се дават най-високи постижения: края на 13 или 14 години до 16,17, 18 години. Така е и в САЩ. На 18 години в плуването вече трудно може да конкурираш на напора на новите млади плувци.

– Имате ли специалисти треньори за всяка отделна дисциплина?

– Не и изобщо няма да се захващаме с това. Всеки треньор се занимава с всичко необходимо за възпитаниците си. Разбира се, че тук и там се обособява по някой специалист, но това не се цели. Брусистите на световното първенство примерно имат един и същ треньор. Но представете си докъде биха стигнали нещата, ако примерно треньорът "А" в град "Б" е специалист само за плуване по гръб и при него попадне плувец с талант за друга дисциплина?

– Момичетата ви отбелязаха огромен напредък с много представителки по върховете, а сред мъжете нямате същото попълнение и Роланд Матес остава единственият голям ас.

– Истина е. Всъщност и при момчетата попълнението е точно толкова, колкото и при момичетата, но ни липсват истински големи спортисти. Ако знаехме причината, нещата нямаше да стоят така. Може би сме допуснали грешка в тренировъчното им натоварване. Ще проучим. Ще търсим причините. Нашите плувци посвещават само 4 часа дневно за тренировки, но ги използуват най-пълноценно, постигайки в този кратък срок с десетина километра същия ефект, за който на другите плувци са необходими 6–7 часа престой във водата.

– При подобна интензивност едва ли може да се мине без прибягване до помощта на химически методи.

– Действително спортистите в ГДР са поставени под възможния най-добър медицински контрол. Всеки отбор има свой собствен лекар, натоварен да следи развитието на отделния спортист. Благодарение на взиманите кръвни проби може да се узнаят възможностите на всеки един и най-вече да се подбере според индивида най-благоприятният режим за полагане на усилията. Ние нищо не сме измислили в тази област. Взаимствуваме го от шведите.

А що се касае до фармацевтичните средства – моля, нека поговорим за тях. На световното първенство от проведения антидопингов контрол не бе засечен нито един случай както сред нашите плувци, така и у конкурентите ни. При това предвид отбелязаните резултати, две трети от отбора ни бе подложен на проверка.

(Тук си позволяваме да вмъкнем едно изказване на директорката на Висшия институт по физкултура в Лайпциг, казано по повод намека за използуване на анаболици във връзка с регистрираното наддаване от 10 кг у плувкинята Енке Зелиш от европейското първенство в Барцелона 1971 г. досега. "Знаете ли, че австралийката Шейн Гулд също наддаде 10 кг, и то само за 4 месеца. Подметна ли някой тогава за анаболици? Само непознаването на женската морфология може да предизвика учудване при проследяване развитието на плувкините от година до година.")

– А методите за трениране?

– Те ни позволяват да постигаме блестящи резултати. Ако отворим широко вратите на нашите спортни съоръжения за чужденците, на тях няма да им остава нищо друго, освен да ни подражават, без сами да са положили каквито и да било усилия. Ние дълго търсихме, преди да ги открием. Щом искат да намерят, нека търсят!

Мнозина забравят колко усилия трябваше да положи спортът в ГДР, за да си извоюва място под слънцето. Забравят за системните спънки, устройвани от почти всички несоциалистически страни. Казват, че оръжието се кове в борбата. ГДР води дълга борба и изкова блестящо оръжие!

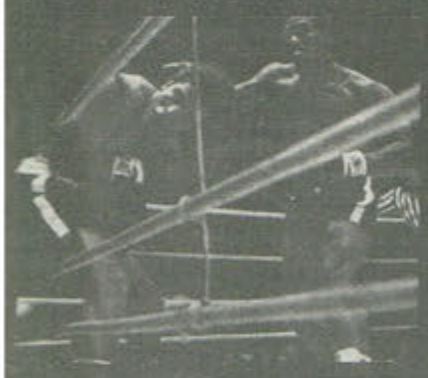
КОРНЕЛИЯ ЕНДЕР ПОЛУЧИ ОТ ПРЕЗИДЕНТА НА МЕЖДУНАРОДНАТА ФЕДЕРАЦИЯ ПО ПЛУВАНЕ Д-Р Х. В. ХЕНИНГ (САЩ) КУПАТА ЗА НАЙ-ДОБРО ПОСТИЖЕНИЕ НА СВЕТОВНОТО ПЪРВЕНСТВО ПО ПЛУВАНЕ В БЕЛГРАД

НАЧАЛОТО НА ТАЙНАТА. . . .

ПЪРВА ЗАЩИТА НА ТИТЛАТА

Световните шампиони по бокс за професионалисти твърде предпазливо рискуват титлата си. Не направи изключение и Джордж Форман. Но той се оказа изключително предпазлив – избра си

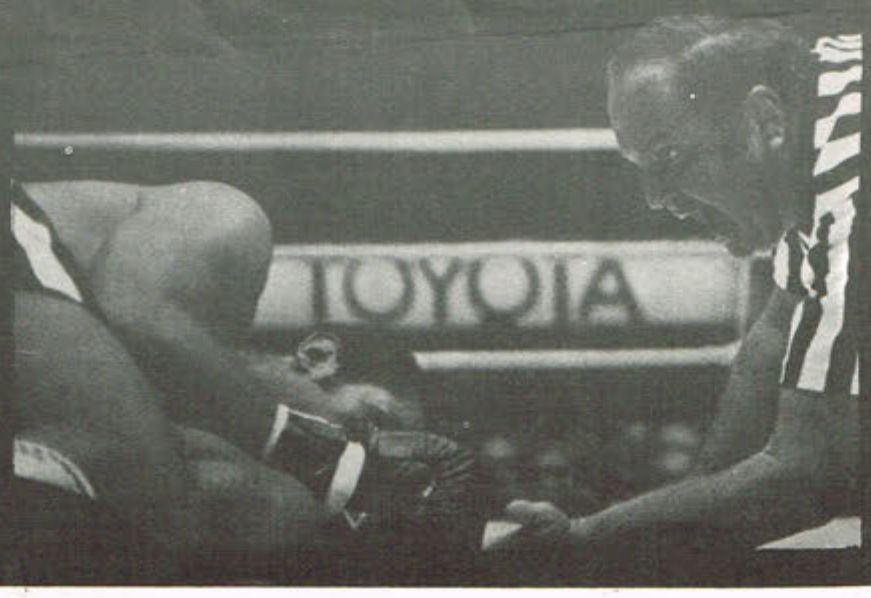
РОМАН НЕ МОЖА ДА ПРИЛОЖИ СВОЯТА "ТАКТИКА". . .

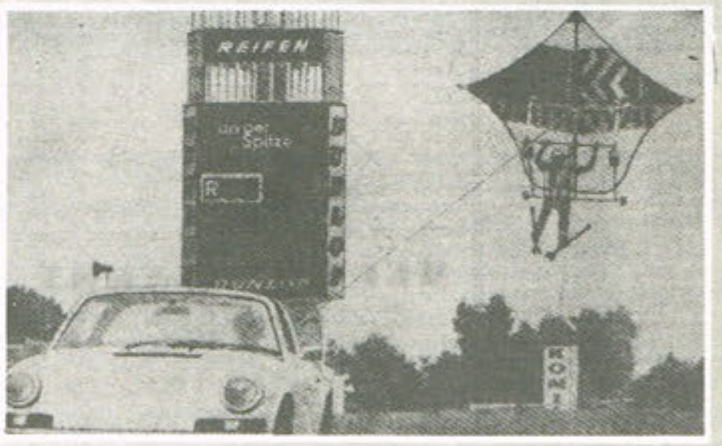
един съвсем неравностоен противник. В професионалния бокс обаче рекламата играе много голяма роля и тя успя да привлече край ринга в Токио над 10 хиляди лековерни зрители – японците навярно са били поласкани от факта, че в тяхната страна за пръв път се разиграва мач за световно първенство. Освен зрителите (най-скъпите билети са стрували 188 долара), всички са знаели как ще завърши този мач.

Порторикенецът Джо "Кинг" Роман (кой ли зевзек му е прикачил прозвището "крал"?) сполучливо си изиграва ролята преди мача – автографи наляво и надясно, срещи с печата в точно определеното време, любезност към всичко японско. В деня преди мача той бе победителят, защото Форман се е държал много резервирано, дори навъсено. . .

Тактиката на Роман е била да избягва боя в първите няколко рунда и сетне да напада уморения Форман. Разликата им в килограмите е доста значителна. Форман се представи на 99,5 кг, а Роман – на 89,3. Тази тактика естествено се оказа много наивна. Още не бяха изминали 30 секунди от началото на мача и Роман получава в ребрата един страхотен удар, който просто го подига във въздуха. Този именно удар решава мача. Падналият Роман става бързо, но две десни кроше́та в лицето го пращат отново на пода. Той отново става смело, но е явно гроги. Опитва се да се вкопчи за Форман, за да асимилира този нокдаун, но шампионът безмилостно го атакува и го праща във въжетата. Всичко свършва за две минути. Публиката е възмутена и крещи "дамазарета" (ограбени сме). Форман е освиркан, а на Роман се прави някаква състрадателна овация. Това е 39-та победа на Форман в неговата професионална кариера – 36 с нокаут. За това съвсем кратко представление шампионът получава към 250 хил. долара, а Роман – към 100 хил. А на зрителите остава утехата, че са видели първата защита на титлата. . .

7, 8, 9 – АУТ

ЖЕРТВА НА РЕКЛАМАТА

В университетската клиника в Бон почина двукратният европейски шампион и вицесветовен шампион по водни ски австриецът Бернд Раухенвалд. Смъртта настъпи от счупване на гръбначния стълб и сътресение на мозъка.

Раухенвалд не умря при злополука в спортно състезание...

В този именно злощастен ден той застана на ски, но не на водни, а на такива ски, с каквито лятно време тренират скиори в подготовка за зимния сезон. Бернд е трябвало да изпълни сензационен трик – полет на змей. . .

Мястото на полета – трасето на знаменитата автомобилна писта "Нюрбургринг", където пилотите-професионалисти на Формула 1 са се готвили за Голямата награда на ГФР. В една от паузите на състезанието Раухенвалд излетял да изпълни своя рискован номер. Този полет бе заплатен от крупни фирми, които са имали само една цел – реклама на своите стоки.

. . . Крилатият змей, на който се държал известният спортист, бе завързан с дълго въже за мощен автомобил. Машината потеглила с рев и елементарната летателна конструкция се издигнала във въздуха. Но на 20 м височина се случва непоправимото – силен порив на вятъра преобръща летателната конструкция. Австриецът и змеят стремително връхлитат върху пълната със зрители трибуна. Седмина биват тежко ранени, а световноизвестният спортист загива – жертва на рекламата. . .

Фут болът
в близки и далечни страни

УПОРИТ МОМЪК

"Под съзвездието на нападателите" – такава е новата рубрика на съветския седмичник "Футбол – Хокей", в която заслужилият треньор на УССР МИХАИЛ КОМАН разказва за нападателя на "Заря" (Ворошиловград) и сборния отбор ВЛАДИМИР ОНИЩЕНКО.

Радвам се за тоя момък. Много се радвам! Да бъдеш играч от сборния отбор на страната е голяма чест и голямо спортно щастие. То дойде при Володя Онищенко като награда за труда и упоритостта.

Забелязахме го отдавна – още когато се занимаваше в детските групи на "Динамо" (Киев). Той е от плеядата, в която влизаха Мунтян, Бишовец, Семьонов, Кашчей, Ванкевич, Морозов, Назаров. Тогава динамовската футболна школа подготвяше силни резерви, много от възпитаниците ѝ намериха място в отборите от майсторската група, дори във висшата лига. Едни изминаха по-бързо тоя път, други – по-трудно. И аз мисля, че Володя Онищенко щеше да получи по-бързо признание, ако ние, треньорите, бяхме обърнали по-сериозно внимание на слабостите му. Сега е ясно, че тъкмо те са забавили израстването му.

Той беше упорит момък. Нисичък, светлокос – като таралеж с извадени бодли. Лесно избухваше, можеше дори да нагруби. Мина много време, преди да разбера каква добра душа има. Дори най-малкият знак на внимание означава много за Володя. Нещо повече – той може да бъде сантиментален до сълзи.

Това ни дава повод да се замислим толкова ли е срамно футболистът да бъде чувствителен? Да, футболът е мъжка игра, игра на спортните бойци. Суровостта е нещо, което напълно ѝ подхожда. На всички се харесва, когато момъкът, макар и изтощен до крайност, все пак намира сили за още един пробив, когато въпреки болката продължава да върши работата си. Може би на фона на всичко това повишената чувствителност на спортиста би изглеждала за някого странна, непозволена слабост. Но аз знам от личен опит, че футболът свършва отвъд вратата на стадиона – там, където кипи многоликият живот, в който всеки от "суровите хора" си остава такъв, какъвто е.

Онищенко не обича да губи. Дори на тренировка. Дори отделни епизоди. Спомням си следния случай. Веднъж имахме двустранна тренировъчна игра. На вратата стоеше Вася Кириченко. В един момент възникна ситуация, при която Володя можеше да вкара гол. Но и Кириченко при бързи и смели действия можеше да улови топката. Да, всичко зависеше от бързината и твърдостта. Двамата разбраха това и решиха да поемат всички рискове. Володя получи тежка травма. Ще кажете, глупаво? Може и така да е. Но душата на истинския нападател не признава компромиси. Дори когато мачът е учебен, тренировъчен, когато вкараният или невкаран гол не значи нищо.

Той много искаше да влезе в основния състав на "Динамо" (Киев). Когато през 1970 г. играчите от сборния отбор заминаха за Мексико, Володя с чест издържа изпита, замествайки Виталий Хмелницки. После "мексиканците" се върнаха и за Онищенко отново нямаше място. В играта му се забелязва спадане. Възможността да заиграе в основния състав на "Заря" беше истинска сполука за него. Тъкмо там Володя разкри пълните си възможности, стана зрял майстор. Когато го повикаха в сборния отбор, никак не се изненадах.

Разбира се, веднага възниква въпросът: а как ще бъде по-нататък?

Онищенко умее строго да спазва режима, сякаш за него не съществуват житейски съблазни. Известно е, че той обича да тренира и извън обичайното учебно време. Но в сборния отбор натоварванията са други, други са и изискванията, и съперниците. Ще оправдае ли високото звание "нападател"?

Сега с радост мога да заявя: "Да!" Струва ми се, че Онищенко задълго ще остане в сборния отбор.

Обикновено когато там се изпробва нов кандидат, всички го наблюдаваме с особена взискателност. Съвременната обективна информация ни е позволила да създадем в представите си доста пълен образ на днешния нападател от международна класа. Като сравняваме нашите момчета с нападателите от най-добрите чуждестранни отбори, ние се стремим да правим строги и верни оценки. Неведнъж сме се разочаровали. Но появяването в сборния отбор на Володя Онищенко и Олег Блохин ни кара да бъдем доволни. Тия момчета имат качества, перспективни са. И всеки от двамата има свои характерни, собствени достойнства.

Например ако Блохин е майстор на спринтовите пробиви и може по-остро да бъде използуван при контраатака, Онищенко е за предпочитане при масирана противникова отбрана, когато трябва да се финтира, да се елиминират защитниците на малко пространство, да се създава острота. Онищенко отстъпва на Блохин в скоростната издръжливост, но е по-силен в така наречената "фина работа". Ето ви едно от положителните качества на младия нападател. Има и други.

Стартът му е взривен, а дрибълът – много техничен. Подаванията му от фланговете са винаги остри. Добре стреля от въздуха и отлично (особено с левия крак) владее фалцовите удари. В тренировките Онищенко отделяше много време за това, часове наред стреляше покрай дървени "стени" или над тях. Сега фалцовият му удар не е по-лош, отколкото на Лобановски или Серебряников. Володя добре пази топката с тяло, умее да изскочи мигновено пред пазача си, за да получи пас. Тъкмо по тоя начин – наистина блясково! – отбелязва решителния гол във вратата на френския национален отбор по време на неотдавнашната квалификационна среща за световно първенство.

Володя без страх изпълнява най-сложни в техническо отношение удари. У него те изобщо са много добре поставени, а ниските му остри центрирания са резки и опасни. Но ударът без подготовка, от въздуха, със задна "ножица" или в движение без допълнителни "справки" изисква нещо повече: преди всичко вяра в собствените сили, в собственото изкуство. Володя притежава и това качество. А то е много важно, когато говорим за формирането на съвременния нападател.

ОНИЩЕНКО ЛИКУВА: БЪРЗА РЕАКЦИЯ – И ТОПКАТА ВЕЧЕ Е В МРЕЖАТА НА ФРЕНСКИЯ ВРАТАР БАРАТЕЛИ

СНИМКА: Алексей ХОМИЧ

ДВЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Неведнъж е ставало дума за едно от противоречията във футбола: че играта непрекъснато се развива, а правилата ѝ остават фактически непроменени. Причината за това не е само всеизвестната консервативност на Международния борд (Международния комитет по правилата), който единствен има право да внася корекции във футболния правилник. Радетелите за по-смели реформи обикновено дават за пример другите игри – баскетбола, волейбола и т. н., – в които през последните години бяха направени редица нововъведения, дали благоприятно отражение върху динамиката на спортната борба. А основният мотив на "консерваторите" е, че всяко ново правило изисква доста продължителен срок от време, за да бъде възприето и практикувано по еднакъв начин във всички страни-членки на ФИФА. В противен случай естествено ще има недоразумения и футболът няма да бъде такава "единна" и "всепозната" игра, каквато е днес.

Наред с всичките други въпроси, които вълнуват бразилската футболна общественост, напоследък в страната-световен шампион все по-често се говори и за футболния правилник. Две са основните предложения, които бразилците смятат да внесат за разглеждане и евентуално одобряване от Международния борд. И трябва да кажем, че те са в тон с политиката на този орган – далеч са от всякаква революционност.

Първото предложение е във връзка с въведеното сравнително неотдавна правило за четирите секунди (или четирите крачки) на вратаря. Бразилците смятат, че в настоящия си вид правилото не е изиграло очакваната роля и че на вратаря трябва да се забрани, след като вече е държал топката в ръце, отново да я улавя, независимо от това, че я е пуснал на земята и е дриблирал с крак. Фактически сега вратарите пак имат възможност да печелят време, а при "бразилския вариант" на правилото, след като вече са държали веднъж топката, вратарите ще бъдат напълно приравнени към всички останали играчи.

Второто предложение засяга неетичните и неспортсменски разправии между съдията и футболистите на защищаващия се отбор при построяване на "стена". За да се избегне всичко това, бразилците предлагат следната формулировка: "Ако в момента, когато съдията даде сигнал за изпълнение на свободен удар, някой от играчите на защищаващия се отбор се намира на по-малко от 9,15 метра от топката, съдията е длъжен да направи колективно предупреждение на целия отбор. При повторна простъпка от подобен род съдията има право да отстрани от игра нарушителя (или нарушителите), независимо дали са били виновни при първото изпълнение на удара."

ЕДНА ОТ ПОДРОБНОСТИТЕ В ИГРАТА НА ВРАТАРЯ, СРЕЩУ КОЯТО СЕ ОБЯВЯВАТ БРАЗИЛЦИТЕ – ПРАВОТО МУ ДА ВЗИМА ПОВТОРНО ТОПКАТА В РЪЦЕ.

ПРОБЛЕМИТЕ НА ВАЛКАРЕДЖИ

На 20 октомври след решителната втора среща с Швейцария в Рим (първата 1:1) нещата вече ще се поизяснят, но още отсега личи, че Италия твърдо разчита на участие във финалния кръг за световното първенство. Неотдавна бе укрепено и "главното командуване" на "скуадра адзура": въведен бе още един пост – главен мениджър. За първи път в историята на италианския футбол ръководството на националния отбор се поема от едно "трио" с точно разграничени функции. Франко Караро – бивш председател на клуба "Милан" – оглавява техническата комисия и действува като шеф-координатор за дейността на представителния национален и младежки отбор. Итало Алоди – генерален секретар на "Ювентус" (Торино) – е новоназначеният главен мениджър, който поема организаторската работа по подготовката за световното първенство. А Феручо Валкаредджи – треньор на "А" националния отбор – ще има задължението да наблюдава и работата с младежите.

Най-много грижи в крайна сметка има Валкаредджи. Пред него стоят за разрешаване следните главни проблеми:

1. Да изясни кому следва да повери поста централен нападател. Кандидатите са много: Анастази (Ювентус), Киналя (Лацио), Пуличи (Торино), Бонинсеня (Интер) и Савоялди (Болоня). Решаването на този доста важен проблем всъщност зависи от това, доколко добре кандидатът ще взаимодействува с твърдо фиксираното ляво крило – Рива (Каляри).

2. Да подбере подходящо дясно крило или по-точно да реши дали трябва да играе с "истинското" крило Каузио (Ювентус) или с "полунападателя" Сандро Мацола (Интер), който все още не намира търсения синхрон с Ривера (Милан). Много вероятно е в случай, че Каузио се утвърди като крило, Италия да повтори и през 1974 г. "щафетната тактика" от Мексико – Мацола и Ривера да играят последователно по едно полувреме.

3. Може ли да разчита все още на стъпка в италианската отбрана – "метача" Бургнич (Интер), който през 1974 г. ще навлезе вече в достопочтената възраст от 35 години. На тази ключова позиция понастоящем за всеки случай се подготвя Вилсон (Лацио).

ПРЕД ПРАГА НА ЧЕТВЪРТИЯ!

ШЕФИЛД, от нашия пратеник Митьо ЕКСЕРОВ

Вденя преди мача Северна Ирландия – България футболният коментатор на Българската телевизия Николай Колев колкото на шега, толкова и сериозно каза на генералния секретар на североирландската федерация Дренън:

– Вашият отбор, след като загуби шансовете си сам да се класира за финалите за световното първенство, даде на Португалия една точка. Какво предвиждат джентълменските норми за срещата с другия претендент в групата?

– Лъжете се, млади господине – отвърна Дренън. – Ние не дадохме, ние взехме една точка от португалците. . .

И ако се съди само по резултата, североирландците постъпиха като джентълмени. Те взеха една точка и от българския отбор. Впрочем думата взеха е абсолютно точна. Те не можеха да направят нищо повече в този мач – нито в един период, нито в една ситуация домакините не показаха, че могат да го спечелят; пред вратата на Горанов бе, общо взето, спокойно – нямаше (почти) опасни положения, ударите във вратата на българите се изчерпаха с една анемично отправена топка към мрежата. . .

Друг е въпросът, че североирландските футболисти спечелиха тази точка по начин, който в никакъв случай не може да бъде наречен джентълменски. Те просто продължиха своята. . . софийска традиция, играха остро, непрекъснато на "ръба на правилата", които пренебрегваха във всеки момент, когато друго не можеше да им помогне. Чудехме се как в София нашите футболисти, макар че победиха убедително, не успяха да направят голям мач; просто недооценихме португалците (макар че срещу тях в Ковънтри домакините бяха далеч "по-учтиви"); изненадаха ни и някои резултати. - на Северна Ирландия в първенството на Великобритания. Сега вече съм твърдо убеден, че срещу този състав, който съвсем не се грижи за елементарните норми на спортсменско поведение и счита за напълно нормално да атакува непрекъснато краката на съперника вместо топката, е почти невъзможно да се играе истински футбол.

И ако нашите футболисти все пак успяха да играят в тази обстановка, то е, защото – както и друг път в решителни срещи ! – проявиха много мъжество, непреклонна воля и показаха, че знаят много добре какво означава правилото "на война като на война". Българите наистина не тръгнаха по пътя на грубостите, но в същото време не се огънаха нито за момент пред натиска на бруталността, която изглеждаше единствен коз на съперниците им. И точно на тази основа стана ясно, че всички играчи в тяло имат ресурси – най-вече физически, – за да издържат на тази борба.

А тя продължи 90 минути. Цели 90 минути по всички краища на терена, за да стане ясно, че по-добрият, по-подготвеният, ако щете – по-футболният отбор е нашият. Той беше помислил за всичко, спечели борбата и в своята половина, и в средата на терена, където североирландците бяха струпали много сили, и може би щеше да направи нещо повече в нападение, ако там не бе така невъзможно да се играе.

Това беше мач, в който нито един от състезателите не изневери. Напротив всеки беше на своя пост и всеки се стараеше да даде онова, на което е способен, или най-малко неуморно да се бори. Горанов нямаше много работа, но и в малкото опасности пред вратата бе сигурен. Зафиров не позволи да се разбере, че онези, които считат О'Нийл за наследник на Бест, имат някакво право; "метачът" Ивков бе наистина последна преграда и бе стабилен в тази роля; Жечев бе по старому самоотвержен, точен и бе един от първите, който даде на съперниците ни да разберат, че борбата ще бъде безкомпромисна. . . Аладжов на свой ред оправда доверието, което му бе гласувано в последния момент.

Североирландците – ще подчертая отново това – разчитаха много на борбата в средата на терена. Но бяха бити и там. Защото там действуваше най-добрият играч на терена – Стоянов просто се раздаваше непрекъснато; пресичаше пасове, отнемаше топки, бореше се за всяка една от тях, всяка тя е решителна в този мач. Колев осуети тактическия план на домакините Клементс, току-що "произведен" капитан на отбора, да носи изненада пред нашата врата. Бонев се нагърби с много задачи, но точно той бе най-зорко следеният играч, точно срещу него бяха насочени многократно "стрелите" на съперниците.

Нападателите не реализираха гол. Головите положения бяха малко, решителните удари – също. Но така или иначе, изключително силният старт на Денев респектира "зелените", които на моменти по двама, скачаха в неговите крака.

Именно Денев в самия край на мача имаше и най-голямата възможност – той се провря пред защитата, стреля добре, но вратарят Макфол усети посоката на удара и парира топката. Миланов показа, че международният терен не го плаши, беше много маневрен и постоянно ангажираше тези, които трябваше да бдят за непосредствената сигурност на североирландската врата. Стараха се и Александров, и Борисов, който го замени.

Но те като че все още не са добре "почувствувани" от останалите и затова често оставаха изолирани.

И така всеотдайната игра на българските футболисти им донесе точката, която вече реално обещава участие (четвърто поредно, с какъвто едва ли ще могат да се похвалят повече от 5–6 отбора) на световния финал. Имаше безспорно и слабости, най-вече в игрово отношение.

Но тяхната степен едва ли може да бъде определена точно в този мач, в който домакините не искаха да се играе футбол.

ФОРМУЛАТА Е ИЗВЕСТНА!

Класирането в групата е известно. Знаят се и възможностите пред българския отбор. Известно е, че в най-лошия случай сегашното преднимство на България в головата разлика вероятно ще се окаже решително. Възможно е дори да бъде изведена формула с колко гола евентуално ще стане нужда да бъде победен Кипър в София, за да бъде свършена работата докрай...

Не такава формула обаче е нужна. Истинската, голямата "формула" е известна. Тя сочи, че борбата трябва да продължи – без всякакво успокоение – във всяка една от 180-те минути, които остават в срещите с Португалия и Кипър. Нашите футболисти трябва да покажат и на португалска земя своя "шефилдски" ентусиазъм, своята воля, своята упоритост. Те трябва да решат спора още там, за да бъдат абсолютно застраховани срещу изненадите, които могат да дойдат и от среща (Португалия – Северна Ирландия), в която не участвуват.

Спечелената в Шефилд точка, чието значение при всички случаи е решително, е сигнал за още по-упорита подготовка, за още по-целенасочена борба...

НАПРАВО ОТ «ХИЛСБЪРОУ»

● Едва в последния момент бе решено Пенев да остане на резервната скамейка. Но там той като че "игра" повече от останалите – съветваше съиграчите си, ободряваше ги, насочваше ги, с една дума, гореше също така, както ако бе излязъл на терена. Големият футболист показа, че има и голямо сърце!

● "Не за първи път играя в националния отбор – сподели Ивков, – но никога досега не съм се вълнувал така, както в момента, когато сам Пенев ми донесе фланелката, с която трябваше да изляза на терена."

● На почивката Бонев се обърна към съиграчите си: "Не мислете, че краят на мача приближава. Напротив – той започва едва сега!" Североирландците сякаш бяха подслушвали и веднага след прекъсването се постараха да направят така, че той да напусне играта. За щастие ударът по краката му не бе фатален. . .

● Единадесетте на терена не бяха сами на стадиона. На трибуните имаше малка група българи, които работят в Лондон. Те на свой ред се постараха да "играят" за повече от един. . . зрител.

● Вратарят Горанов излезе на терена със зелена фланелка. Наложи се заради формата на североирландците да я смени с червена. Тя имаше № 9 и Вратарят ни се помъчи със силно вкарване на топката в игра да създава изведнъж възможности за своите колеги нападатели.

АУГУСТО БЪРЗА

Треньорът на португалския от Аугусто дойде в Шефилд няколко нути преди мача. Той бе усмихна Весел:

– Все още шансовете са колко на страната на България, толков на страната на Португалия – ни за той.

Веднага след мача Аугусто пок отново, че бърза. Вече не бе м усмихнат и весел. Сподели, че ма не е могъл да стане "голям", но от за да коментира резултата и от жението му върху борбата в гру ма...

БЪЛГАРИТЕ В ШЕФИЛД: БОНЕВ, ГОРАНОВ, МИЛАНОВ, ЖЕЧЕВ, ИВКОВ, ДЕНЕВ, АЛАДЖОВ, АЛЕКСАНДРОВ, ЗАФИРОВ, СТОЯНОВ И КОЛЕВ; ВСЕКИ ОТ ТЯХ ПОДАРИ НА ЗРИТЕЛИТЕ ПО ЕДНА ТОПКА С АВТОГРАФИ НА ИГРАЧИТЕ (СНИМКАТА НАЙ-ГОРЕ); СТОЯНОВ БЕ НАВСЯКЪДЕ. . . (СНИМКАТА ГОРЕ); ЕДИН РЕЗУЛТАТ, КОЙТО ВЕРОЯТНО ЩЕСЕ ПОМНИ (ГОРЕ); ПРЕД БЪЛГАРСКАТА ВРАТА ИМА МНОГО ИГРАЧИ, ЗАЩОТО. . . Е ИЗПЪЛНЕН КОРНЕР. . .

ВСЕКИ ИМА СТИМУЛ ЗА БОРБА

БАРЦЕЛОНА, от нашия пратеник ПЕТЪР ХАДЖИЙСКИ

XVIII европейско първенство по баскетбол за мъже събра стари познайници: отборите на СССР, Чехословакия, Полша, Румъния, Израел и Турция (Включени в група А) и на Югославия, Италия, Испания, България, Гърция и Франция (група Б), свикнали да намират място сред елита на континента. Почти същият състав на страните си каза довиждане до Барселона преди две години в Есен, когато за срещата на испанска земя „закъсня" само ГФР, заместена сега от Гърция. Самото присъствие обаче пред 12-те участници във финалния турнир едва ли е достатъчно за получаване на гордото звание "елитен отбор" – трябват медали, трябва място в горната половина на таблицата.

И титлата, и медалите са достатъчен повод за безкомпромисна борба, а освен това "визата" за световното първенство през 1974 година в Порто Рико стимулира допълнително разгорещения спор за четвъртото място, защото трите отбора, които досега се показват най-добри в Европа, са си осигурили участие в шампионата на планетата: Югославия като световен шампион, СССР – олимпийски първенец и Испания, получила персонална покана от домакините (в Порто Рико ще участват 14 отбора – 12 по право или чрез квалификация и 2 по покана със съгласието на ФИБА).

Не по-малки са перипетиите и в долния етаж на класирането. Тук нито един отбор не може да гледа с безразличие на мястото си, защото елитът и формално се стеснява. От следващото европейско първенство през 1975 година в Югославия шампионът ще се излъчва само измежду 8 отбора – първите осем от Барселона. Това именно разгаря борбата на терена и "пали" хилядите зрители в Барселона и Бадалона. И в нея се изгаря – спомнете си нашата среща с Испания, която без преувеличение всякъде другаде и при всеки друг съдия (освен холандеца Лангвотър) щяхме да спечелим, или именитите отбори като Полша и Франция, които за три дни загубиха шансовете си за осмицата.

В "желязна" група като нашата повече от избягване на последните две места едва ли е възможно да се постигне. Но борейки се за своето, нашите момчета не се отказват от възможността да си покажат зъбите срещу фаворитите. Наистина и двата пъти попаднаха на костелив орех. Вече стана дума за срещата с Испания, в която домакините десет минути бяха потискани не само от резултата, но и от играта на българите, за да ги върне в релсите съдията Лангвотър. Но и от това имаше полза – техническата комисия в лицето на Б. Станкович и Р. Бюхнел прие с разбиране протеста на водача на нашата делегация Ал. Бошков и до края на първенството поне се отървахме от нова среща с Лангвотър.

А Югославия трябваше да тръпне до края за изхода от срещата с България – един мач, в който отборът ни почти не позволи да се разбере кой е световният шампион. И падна прав, падна даже с блясък (ако в поражението може да има блясък), което още веднъж даде обяснение защо снимката на Ат. Голомеев в цял ръст пълни спортните страници на вестниците, а интервюто с него са по няколко на ден.

Мачът с Югославия се игра преди почивния ден, в който домакините предложиха да ни заведат на коррида. Когато искрено съжалявах за заетостта си по същото време, Голомеев ме успокои:

– Прочутият тореадор Ел Кордобес няма да ти покаже нещо повече от югославските центрове, така че не съжалявай. . .

Вечерта съжалявах не за кориdата, а за нашия център, защото гигантите Йеловац (206 см), Кнежевиц (210 см), Маровић (206 см) и Йерков (207 см) по съвкупност му направиха 20 фала и също така заедно – едва 10 точки. И бях горд с него и за него, когато колегата от белградската "Политика" чистосърдечно ме поздрави:

– Той е първи европейски център! Може и да не е чак първи, но във всички случаи е един от първите, както пък между тиловите играчи капитанът Георги Христов е най-добър. Но като цяло нашият отбор не притежава необходимата игрова мощ. И това обяснява донякъде защо все пак срещу силните бе недостатъчно силен. А сега борбата продължава – за нас и за другите. . .

1. АТАНАС ГОЛОМЕЕВ ПРИВЛЕЧЕ ВНИМАНИЕТО НА ВСИЧКИ В БАРЦЕЛОНА.
2. ДНИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКОТО ПЪРВЕНСТВО СА НАПРЕГНАТИ ЗА ТРЕНЬОРА НА НАШИЯ ОТБОР НЕЙЧО НЕЙЧЕВ.
3. БОРБА – НАПРЕГНАТА И ОСПОРВАНА ДО ПОСЛЕДНАТА СЕКУНДА – ТАКА ЩЕ СЕ ЗАПОМНИ СРЕЩАТА БЪЛГАРИЯ И ЮГОСЛАВИЯ. НА СНИМКАТА (ТЕЛЕФОТО БТА): ПЛЕЧАШ (13) И ХРИСТО БОРИСОВ.
4. ГЕОРГИ ХРИСТОВ – С ОТЛИЧНИ ПРОЯВИ В ПЪРВИТЕ СРЕЩИ НА БЪЛГАРСКИЯ ОТБОР.

НАЙ-ХУБАВАТА ПОБЕДА И НАЙ-ХУБАВАТА...ЗАГУБА

През изминалите дни в два мача бъл гарският отбор изправи публиката на крака: единият, завършил с разгромна победа над Франция, даде успешния старт в групата, а другият, донесъл минимална загуба срещу Югославия, показа възможностите ни да играем като равен с равен дори със световния шампион. Но така или иначе, и двете срещи ще останат в аналите на нашето участие на европейското първенство, затова нека покажем това, което зрителите не можаха да видят на телевизионните екрани.

БЪЛГАРИЯ – ФРАНЦИЯ 89:70 (41:31)

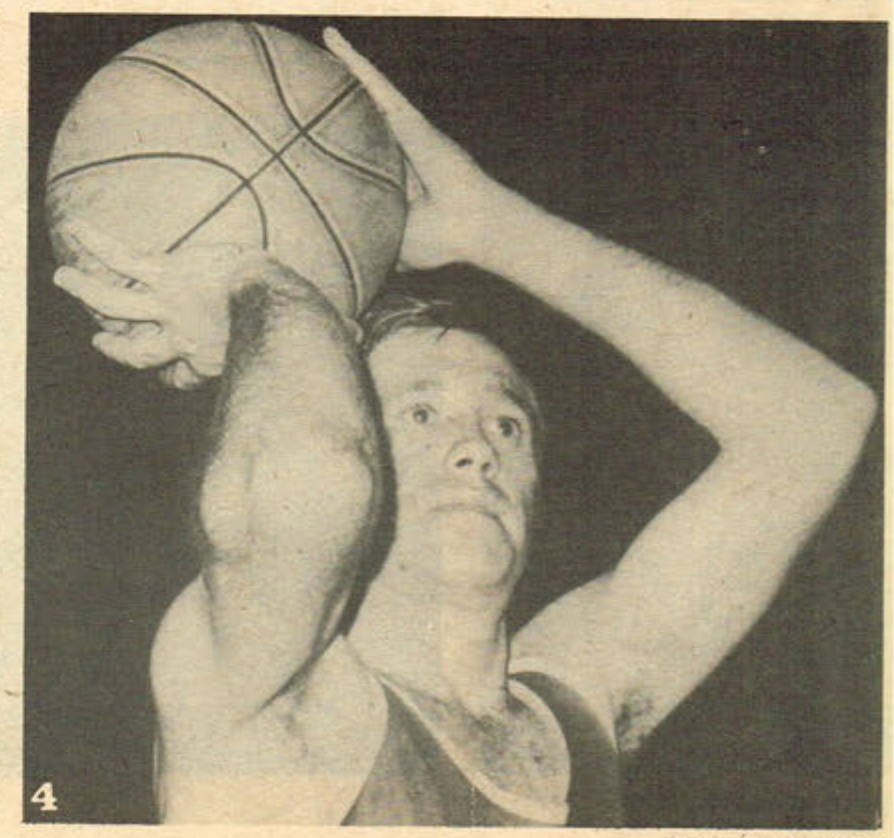
БЪЛГАРИЯ: Голомеев 26 (14–8), Христов 25 (4–3), Борисов 12 (4–3), Пандов 5 (2–1), Пейчев 1 (2–1); Дойчинов 8 (2:0) Романски 6 (2–2), Киров 4 (0–0), Кръстев 2 (0–0) и Брънзов 0 (0–0), Чанев 0 (0–0), Стоянов 0 (0–0). Отборът е направил 31 лични нарушения, стрелял е общо 64 пъти, от които 36 сполучливо – 56%. Изпълнил е 30 наказателни удара, от които 18 успешно – 60%, овладял е 40 топки (29 в защита и 11 в нападение) и е направил 14 грешки. А за пет лични нарушения играта напуснаха Пейчев и Романски.

ФРАНЦИЯ: Кашмир 24 (2–2), Вероф 15 (2–1), Бонато 14 (0–0), Гал 5 (2–1), Гаснал 0 (0–0); Тасин 7 (6–3), Ледан 2 (0–0), Ламот 2 (0–0), Ониса 1 (2–1), Сенегал 0 (0–0). Отборът е направил 31 л. нар., стрелял е общо 75 пъти, от които 31 сполучливо – 41%, изпълнил е 14 нак. уд., от които 8 успешно – 57%, овладял е 20 топки (13 в защита и 7 в нападение) и е направил 16 грешки. За пет лични нарушения играта напусна Гаснал.

БЪЛГАРИЯ – ЮГОСЛАВИЯ 65:76 (33:36)

БЪЛГАРИЯ: Голомеев 21 (10–5), Христов 12 (2–2), Пейчев 12 (0–0), Борисов 8 (0–0), Киров 4 (0–0); Пандов 4 (0–0), Дойчинов 2 (0–0), Романски 2 (0–0). Отборът е направил 32 л. нар., стрелял е общо 61 пъти, от които 29 сполучливо – 47%, изпълнил е 12 нак. уд., от които 7 успешно – 58%, овладял е 22 топки (19 в защита и 3 в нападение) и е направил 6 грешки. За 5 лични нарушения играта напуснаха Пейчев и Романски.

ЮГОСЛАВИЯ: Чосич 17 (2–1), Твърдич 8 (0–0), Далипагич 8 (0–0), Йеловац 5 (2–1), Плечаш 2 (2–0); Шолман 14 (0–0), Славнич 12 (0–0), Кичанович 5 (4–3), Йерков 3 (2–1), Маровић 2 (0–0), Кнежевич 0 (2–0). Отборът е направил 39 л. нар., стрелял е общо 82 пъти, от които 35 сполучливо – 43%, изпълнил е 14 нак. уд., от които 6 успешно – 43%, овладял е 37 топки (21 в защита и 16 в нападение) и е направил 14 грешки. За 5 лични нарушения играта напуснаха Йеловац, Йерков, Маровић и Шолман.

НЕ СЛУЧАЙНО ЖИРАФЪТ Е СИМВОЛ

Един симпатичен жираф с обувки най–малко 50–и номер украсява четирите ъгли на залите в Барселона и Бадалона, залива плакати, афиши, сувенири, значки, посветени на XVIII първенство по баскетбол. Не случайно жираф Питов е избран за символ на шампионата:

... сред общо 144 състезатели 52 са над 2 метра. Най–много двуметрови играчи има Италия – 7, а най–малко Турция – само 2.

... Най–висок е Тронзос (Гър) – 214 см. Той е 32–годишен, играе в АЕК (Атина), има 116 мача в националния отбор на Гърция и 2 в сборния тим на Европа.

...Антипод на Тронзос е Фр. Бушкато (Исп) – със своите 176 см той е най–ниският играч на шампионата. Играе в "Ювентуд" (Бадалона), има 215 мача в националния отбор на Испания и 5 мача в сборния отбор на Европа. На 33 години, капитанът на испанския отбор е и най–възрастният баскетболист на първенството.

... Най–млад е Ж. Йерков (Юг). Роден е на 6. 11. 1953 г. Висок е 207 см, играе в "Югопластика" и има 13 мача в националния отбор на Югославия.

... България притежава два абсолютни рекорда: първия кош на първенството, постигнат от Ат. Голомеев на мача България – Франция, и първия наказателен удар, изпълнен от капитана на нашия отбор в същия мач.

БИАТЛОН ПОД ВОДАТА

Това е единственото състезание в ета без зрители. Макар че е едно най-интересните, най-зрелищни и най-красивите. Това е спортни подводен риболов. Спорт, който иска не само качествата на чки други спортове, но и спобности, нужни на бъдещите хора, гато морските дълбини ще станат що така естествена среда за авот, както е сега земната повърност.

...Лодките, водени от своите капани – потомствени рибари от Сопол, бавно се отделят от кея и навзат в морето. В определената акория състезателите надяват оите костюми, слагат шнорхели и маските, стисват здраво хартните и потъват в морето. След нута, минута и половина те изуват от дълбочина 15 – 20 метра, здишват" енергично и напълнили робовете с кислород, отново потегт към дълбините. От време на еме при излизането си оставят в

КАКВО СТАВА ПОД ВОДАТА, ИЛИ ТОВА, КОЕТО ЩЕ ВИЖДАТ ЗРИТЕЛИТЕ СЛЕД 200 ГОДИНИ...

Да, действително след два века зрителите спокойно ще могат да наблюдават състезанията в морските дълбини. Макар че и сега това става – в Япония специални кораби дават възможност на публиката да следи под водата улова. Но засега нека ние се задоволим с разказа на един от нашите най-добри състезатели – Христо Янчев:

– В първите секунди след старта не съм работоспособен. Трябва да раздишам, да се успокоя, да нормализирам пулса. Предварително знам релефа на дъното, остава да се ориентирам за вятъра и за това, дали в избраната от мен зона няма да ловува друг състезател. След едно – две гмуркания за ориентация започвам риболова. Преди всичко определям тактиката си – ако рибата се движи, като търси храна, аз избирам позиция и изчаквам. Когато дойде на 1 – 2 метра от мен, я простреляам. В другия случай, когато рибата не пасе, аз трябва да я търся. Това изисква повече усилия, тъй като трябва да преплуваш големи разстояния, да я търсиш по дупки между скалите... По време на лова съществува опасност от "хипноза"... Случвало ми се е блясващата на слънцето риба така да ме увлече, така да се стремя към точния изстрел, че забравям всичко друго. В момента на изстрела обаче мобилизацията се разпада, не ти достига кислород, причерняват... Единственото спасение е да оставиш улова и да потеглиш нагоре... Но с добиването на опит и знания човек престава да се увлича, трезво преценява всяка секунда под водата, всяко движение.

В нашето море обикновено ловуваме на дълбочина 15 – 20 метра. Във Франция, Испания и Италия слизат и по-надолу... В зависимост от дълбочината трябва така да преценяваш възможностите си, че винаги да имаш резерв от въздух за излизане. При средна дълбочина от 10 метра максималният престой е 90 секунди.

Трябва отлично да познаваш "нрава" на различните видове риби. Лавракът например стои на плитко, трябва да го търсиш при прибоите, където се храни. Леферът е бърз и точен и ти трябва да бъдеш по-бърз и по-точен от него. Виждал съм мази риба да се стрелва между малки сафридчета и просто със зъбите си да ги разрязва на две, без да ги погълща. Спаритата са на дълбоко, използуват добре релефа, крият се в цепнатините. За състезанията тя е важна риба – освен че ти доставя удоволствие да я уловиш – хитра е и предпазлива, нейното месо е много тежко... При движението си по дъното трябва да се избягва помощта на плавниците, тъй като водата се раздвижва и прогонва рибата. Когато стоиш спокойно, тя сама идва да те види и да задоволи любопитството си.

Нашата риба я наричат "бяла" – тоест свободно плуваща. Рибата в Адриатическо и Средиземно море е друг вид – тя се крие в пещери и дупки и се стреля, след като се освети с фенер. Този лов – на меру, спари, понякога поднася големи рискове. В едно състезание в Средиземно море влезнах в една пещера да ловувам. Но на излизане се заклещих – оказа се, че изходът имал форма на ключалка и аз съм се заврял в стесненията. Какво преживях тогава...

Но нашият спорт е красив и интересен. Това, което човек вижда под водата, не може да се предаде с думи – феерия от движение и цветове. Това е спорт, който може да се практикува масово – дава много здраве, много емоции. Но... Когато говорим за бъдещето му, трябва да споделя нашата

ГОЛЯМА ТРЕВОГА

за опазването на Черноморието ни. Не случайно най-голямото ни състезание – международният турнир "Сребърната амфора", се провежда под патронажа на Комитета за отдих и туризъм, с негова финансова и организационна помощ. Този турнир има за задача да покаже, че Черноморието ни е прекрасно място за отдих и спорт и в есенните дни. Тук могат да се изживеят интересни спортни преживявания, неочаквани и хубави срещи с тюлени, делфини... Но грижата за опазване на богата флора и фауна в нашето море трябва да стане обществена грижа. Ние на няколко пъти сме сигнализирали, че хващаме риба, която мирише на нафта, че различни заводи изхвърлят отровни отпадъци. Налагат им се глоби, но те ги плащат с "удоволствие" и мерки не взимат. По плажната ивица все почесто се намират топчета от мазут – танкерите промиват своите трюмове в открито море, но следите се чувствуват навсякъде. Трябва да се създадат резервати за малкото останали тюлени, веднъж завинаги да се укротят многобройните бракониери, които унищожават рибата и създават опасност за хората. Тези, които искат да ги заловят, нека ги потърсят до Обзор, Бяла, нос Емине... Имахме случай, когато наш състезател хвана бракониери, а те го ударили и хвърлили в морето от лодката...

ПОЖЕЛАНИЕТО НА ФРАНЦУЗИТЕ

Треньорът и водачът на френските харпунисти г-н Ги Лена е един от най-изтъкнатите специалисти в подводния риболов, подготвил отлични спортисти, написал твърде ценни трудове по теорията на този спорт. Ето какво сподели той пред представител на "Старт".

Във Френската федерация по подводен риболов членуват 47 000 души. Други 20.000 имат разрешение за ловуване от Морското управление, но не участвуват в състезания. Освен това спортуват около 100 000 любители без разрешително. Между тях най-добри са 20 души – първа категория, сред които подбираме националния ни отбор. След тях във Втора група има 60 спортисти и в трета 40. Всяка година на състезания стават разместания в тези елитни групи.

Подводният риболов е общодостъпен спорт. Най-добрата възраст е от 25 до 35 години за усвояването му, а поддържането на добра форма всъщност няма възрастова граница.

– С какво този спорт привлича хиляди хора?

– Човек навлиза в един съвсем нов свят, той попада там сякаш в приказка. Заедно с това можеш да постигнеш пълноценна почивка, която с нищо не може да се сравни. А в областта на спортното майсторство той е труден – спорт за истински мъже.

– Кои са най-важните качества за успех?

– Здраве: здраво сърце, дробове, уши и синуси. Смелост – да се чувствува във водата така, както на земята. Тактическа мисъл – тук ние сгрешихме, че не гледахме къде ловуват българите. И хумор – в сложните ситуации под водата това е най-важното нещо.

След това Ги Лена отправи пожелание към българските харпунисти, под което се подписа целият френски отбор. Когато го преведохме, останахме изумени...

"На читателите на "Старт", а също така и на българските световни шампиони по подводен риболов, на всички български спортисти нашите сърдечни симпатии.

Щастливи сме във вашата страна."

— Но ние нямаме световни шампиони във вашия спорт ?

– Че запазете пожеланието за след година-две. На него няма дата... Кой е мислел само преди няколко години, че българите ще имат световни шампиони и рекордьори по вдигане на тежести и лека атлетика.

1

ОТ КЕЯ НА СОЗОПОЛ – ДРЕВНИЯ РИБАРСКИ ГРАД, ПОТЕГЛЯ ФЛОТИЛИЯТА НА ХАРПУНИСТИТЕ.

2

ЕДИН ОТ НАЙ-ДОБРИТЕ НИ СЪСТЕЗАТЕЛИ – ХРИСТО ЯНЧЕВ, ГОТВИ СВОЯТА СЪПРУГА ЯНА ЗА СЪСТЕЗАТЕЛКА ПО ПОДВОДЕН РИБОЛОВ С АМБИЦИЯТА ДА УЧАСТВУВАТ В ТУРНИРИТЕ ПО РИБОЛОВ НА ДВОЙКИ.

3

НА ТУРНИРА В ГДИНЯ (ПОЛША) БЪЛГАРСКИТЕ ХАРПУНИСТИ С БОГАТ УЛОВ НА ГИГАНТСКИ ЗМИОРКИ ЗАЕХА ПЪРВОТО МЯСТО.

4

ПОБЕДИТЕЛЯТ В ТУРНИРА "СРЕБЪРНАТА АМФОРА" – ВЛАДИМИР ХАСЕНЕВИЧ СЪС СВОЯ "ГОЛЯМ УДАР" – 8-КИЛОГРАМОВ ЛАВРАК.

5

КАПИТАНИТЕ НА ОТБОРИТЕ НА СССР МУРАВЬОВ И НА ФРАНЦИЯ ГИ ЛЕНА, – ДО НОВА СРЕЩА – ТОЗИ ПЪТ НА СВЕТОВНОТО ПЪРВЕНСТВО!

дките риба... Стотици пъти трябда се гмурнеш в продължение на тири изтощителни и изпълнени с пряжение и опасности часове, за да караш няколко риби, които може не се зачетат в класирането. Затова рибите трябва да бъдат поежки от 300 грама... В първия ден международното състезание Сребърната амфора" Михаил Божв улови 24 риби, а за два дни улов зачетоха само 11..... Макар че поче от половината бяха приблизително по 295 грама... Подобна участ стигна и Христо Янчев, и Еугең Дуик (Чех). и Жерал Арсланян (Фр), и етовния вицешампион Артур Алексндър (Фр) и победителя Вл. Хасевич (СССР).

Трудно е да харпунираш риба под дата, но още по-трудно е да я издиш. Защото ако това стане към ая на пределната минута и полона, може да изгубиш дори и харпуси...

КЪМ СВЕТОВНИ ПОСТИЖЕНИЯ

– Подводният риболов започна да се развива в СССР през 1956 година – захвана своя разказ водачът на съветския отбор Муравьов. – В началото той бе самодеен – сами си правехме маски, шнорхели, харпуни, имахме и неприятности с рибния надзор, който ни смяташе за бракониери... Но сега това е вече история. Нашите предприятия произвеждат пълно оборудване за харпунистите, то е качествено и най-важното – продава се на много ниски цени. След първия официален шампионат през 1971 година в Крим подводната спортна стрелба става все по-популярна, привлича много младежи, хора от всички възрасти. Тя се развива от морските клубове на ДОСААФ и от спортните организации "Труд", "Буревестник", "Авангард". В последния шампионат взеха участие 11 отбора. Интересното е, че този спорт стана масов не само в републиките, които имат удобни водоеми, но дори и там, където има само плувни басейни.

В нашия отбор сега са включени научният сътрудник Анатолий Карльов, научният сътрудник Владимир Хасеневич и стругарят Владимир Ашме.

Участието ни в турнира "Сребърната амфора" е втората ни международна проява. Спечелихме първо място в индивидуалното класиране, а в отборното изпреварихме французите, в чийто състав са световните и европейски вицешампиони Артур Александър и Марк Валентин. Вярваме, че в скоро време ще догоним световните постижения – та нали най-добрите състезатели по подводно ориентиране, което е много близко с нашия спорт, са съветски спортисти.

Страницата подготви Борис КОВАЧЕВ
Снимки: Авторът

БЪДЕТЕ ПРЕДПАЗЛИВИ!

Всеки може да вземе харпуна и да опита прелестите на подводния риболов. Но преди всичко той трябва да бъде физически здрав, да притежава познания за този спорт, да знае да борави с оръжието. Защото харпунът е оръжие, което може да създаде много неприятности... Как да си обясним тогава, че по будки и магазини бяха пуснати в продажба преоценени (!) харпуни?

Забранено е "ловуването" и покрай плажната ивица.

2

3

МАЦОЛА, ЕДИН ОТ :ГОЛЕМИТЕ:

4. И ОЩЕ ЗА ТАЙНАТА...

1 МНОГО СПЕЦИАЛИСТИ ОБВИНЯВАХА МАЦОЛА, ЧЕ ИГРАТА МУ НЕ Е ДОСТАТЪЧНО ЗРЕЛИЩНА. ПО-КЪСНО ТОЙ ИМ ДОКАЗА (ВИЖТЕ ГО НА СНИМКАТА!), ЧЕ И ТАЗИ СТРАНА НА ФУТБОЛА НЯМА ТАЙНИ ЗА НЕГО.

2 ЕДИН ГОЛ, КОЙТО МАЦОЛА НЯМА ДА ЗАБРАВИ: ТОПКАТА Е СПРЯЛА В МРЕЖАТА НА "ИНДЕПЕНДИЕНТЕ" В МАЧ ЗА ИНТЕРКОНТИНЕНТАЛНАТА КУПА.

През 1952 г. майка ми – продължава Мацола – се омъжи повторно и новият ми баща, Пиеро Таджини, стана най-запаленият и ентусиазиран поддръжник на моите зараждащи се качества на футболист. Татко Таджини се настани в Милано и ние го последвахме. Това улесни завръщането ни – моето и на брат ми Феручо – в легендарния за нас свят на големите футболни отбори. Когато научи за нашето пристигане в Милано, Бенито Лоренци дойде да ни посети. Единствен той си спомни за нас и единствен той ни отвори отново вратите на големия футбол, които изглеждаха напълно затворени за нас след катастрофата с баща ни.

Баща ми ни въведе в огромното семейство на юношеските отбори, на "Интер", като ни представи на тогавашния инструктор Джовани Феррари. С опита си на световен екшампион и призванието си на учител той ме научи на много неща. От 12 до 14-годишна възраст участвувах в неговата школа: следващата година преминах в "Милан" и участвувах в ученическия шампионат. После се върнах в "Интер" и участвувах в младежкия отбор. След влизането ми в голямото семейство на "Интер" можех, между лекциите на Феррари, Меаца или Нери, да посещавам редовно мачовете на "черно-сините" шампиони от това време.

Живеейки сред тях, все повече разбирах изключителната красота на футбола. Започнах да чувствувам обаянието на постигнатия гол. Проучих внимателно индивидуалната техника на всеки един от големите майстори на "Интер" и открих най-изтънчените им хитрости. Накрая усвоих по малко от дрибъла на Уилкес, спринта на Скоглунд и силния удар на Ниерс. Всичко това се сля и се получи днешният мой стил на игра.

При оформянето ми като футболист фактът, че започнах да играя твърде рано, изиграл определяща роля.

Затова съм убеден, че този, който иска да успее истински като футболист, трябва да овладее топката колкото може по-рано, да следи внимателно тренировките на големите играчи и да посещава мачове на големите местни отбори. Лично аз още като дете разделях винаги неделните си дни на две: сутринта беше запазена за мачовете, в които участвувах с моя отбор; след обед бях на трибуните на "Сан Сиро" или в близък град, където имаше интересен мач между два големи отбора. Спомням си, че понякога, когато треньорът Бенито Лоренци като добър наш приятел идваше да ни заведе – Феручо и мен – на стадиона, често предпочитах да продължа да играя с другарите си, вместо да видя среден мач на "Интер" с второстепенен отбор.

Страстта ми да играя беше по-голяма от желанието ми да гледам в действие любимите ми шампиони.

...Смятам, че трябва да посъветвам читателите на тези редове да се придържат стриктно към правилата. Въпреки че още съм доста млад, мисля, че познавам вече много добре футболния свят, ако щете само заради това, че живея в него от най-ранна възраст. Е добре, аз разбрах, че във футбола има правила, от които не може да се избяга.

Спортни и извънспортни правила. Спортните са всеизвестни; извънспортните се свеждат само до една дума и тя е саможертва.

Днес, както и вчера, за да успееш, трябва да направиш много жертви, да се откажеш от много неща. Ако обичате да танцувате или да си лягате късно вечер, футболът не е за вас. Ще можете евентуално да станете среден играч, но никога шампион. Мисля, че в живота е важно да можеш да кажеш: "Направих всичко, за да стана"нещо", ако не съм успял, не е по моя вина, не е от лоши намерения и нямам за какво да се упрек вам." И така, откажете се от вечер ните танци, откажете се от "измък ването" от тренировка или от съ ращаване на някои атлетически уп ражнения. Това са дреболии, кои все някой ден ще заплатите. Деви зът ви трябва да бъде: саможертво Когато човек иска да тръгне по път на футбола, той най-напред трябв да приеме, че в основата на всичко саможертвата. Едно време може б не е било така – не бих могъл да ка жа, тогава ме е нямало, но днес е та ка. Знам го, защото живея във фут бола. Мога да гарантирам както з мен, така и за другарите ми от "И тер", че за да стигнем до успехит си в първенството на Италия, както и в турнирите за купата на евро пейските шампиони и междуконти ненталната купа, трябваше да се бо рим упорито и да направим мног жертви.

Жертвите, които футболистът прави, са многобройни. Но като се по мисли за толкова хора по света, ко то страдат хиляди пъти повече и п много по-сериозни причини, става я но, че нашата мъка е лека мъка. От тази гледна точка да се тича за топката по зелената морава е при ятно занимание дори когато удари те на сърцето достигнат до 180 минута, а подготовката за ма който продължава час и половина, с заплаща с цената на много доброво ни лишения. Аз съм убеден, че усили та и жертвите, наложени от спор та изобщо, и от футбола най-веч са от полза за спортиста не само п време на състезанията; те има значение и за всекидневния му жи вот. С това искам да кажа, че жерт вите, наложени от практикуването на един спорт, помагат за закаляв нето на характера на спортиста му дават да разбере, че по какъвто път да тръгне в живота, той и трябва винаги – за да достигне пол жителни и конкретни резултати! да се изразходва до саможертв Всички млади читатели ще разб рат, че като се отдадат напълно н спорта, смелостта, страданието саможертвата са основата на вси ко. Всеки ще може да разбере кол чудесна и важна е радостта, коят доставят саможертвата и пълнот отдаване на личността в преследв нето на поставената цел. А веднъ осъществена, тя прави човека едн временно щастлив и горд.

За мен, за всеки, който обича спо та, за всеки, който обича футбол не съществува нищо по-красиво о спортното усилие. Един нападате например изживява най-красивит мигове от кариерата си тогава, к гато успее да отбележи гол. Сам с себе си голът не е може би нещо ос бено, но той направо опиянява, ког то е много желан и е постигна трудно.

Когато сте на стадиона или на людавате мач на телевизионния е ран, вгледайте се добре в лицето н играча, току-що вкарал гол; то сиг чертите му изразяват нещо, коет не може да се опише с думи. Това с на, защото той е постигнал с цен та на саможертвата поставена цел. Той цял е обхванат от истинск експлозия на щастие! Той е щастли спечелил е. В този миг той е "ли ност", и то само благодарение н жертвите, които сам преди това е наложил.

И така запомнете: преди всичк саможертвата!

Елемент на неочакваност

Хумористичен разказ от Борис ПРИВАЛОВ

. . . Питате ни как на нашия отбор се удаде да победи в полуфинала за купата знаменития "Магнет", неведнократен шампион и явен фаворит. Сега вече можем спокойно да открием тайната си: в тоя мач приложихме една ефектна новост. Тя толкова обезкуражи магнетовци, че те се объркаха и почти до финалната свирка не можаха, както се казва, да наложат своя стил на игра. Известно ви е, че нашият отбор играе твърдо, практикува ултрасилов футбол. Девизът ни е: "Удари крака му с крак и свършвай!" Съперникът ни има това предвид и съответно се настройва за среща с нас.

Една седмица преди мача с "Магнет" треньорът ни каза:

– Замисълът е: да заблудим магнетовци, като приложим елемент на неочакваност. Само, моля, не ме прекъсвайте, не охкайте, не ахкайте, а ме изслушайте докрай. Новостта ще бъде не тактическа, не техническа, а чисто психологическа. На всяка грубост ще отговаряме. . . не, не, не, боже мой, напротив – само с. . . усмивка. Радушна, обаятелна усмивка! Хайде, всички веднага се усмихнете! Ой, ой, ой! И вие нарича те това очарователна усмивка?!

– На какво прилича това?! – извика заслужилият наш краен защитник Лев. – Мене ще ме чукат по краката, а аз ще се усмихвам? Или може би ще трябва и да им се извинявам: простете, аз играя и с другия крак, не желаете ли и него да ритнете?! Така ли?

– Именно така, Левушка! – зарадвано възкликна треньорът. – Ето това е творческо развитие на идеята ми! Твоят съперник ще те подсече, а ти ще му поднесеш една холивудска киноусмивка. Да лъснат пред лицето му тридесет и двата ти зъба! Има ли впрочем някой между нас, у когото да са запазени всичките му зъби?

Намери се само един резервен играч, който със своите два пълни реда здрави зъби послужи за наше учебно пособие.

Цяла седмица ние играхме тренировъчни мачове с резервния ни отбор, като се упражнявахме в свръхвежливост и усмивки. И в стола, и в останалото си свободно време. В началото, като съзерцавахме усмивките си, просто примирахме от смях. Представете си: Лев, който в собствената си сметка беше записал не само разбити крака, но и сума счупени ребра, истинско страшилище за противниковите нападатели, да раздава усмивки! Да се просва на тревата и миролюбиво да казва на грубияна, който го е контузил: "Гълъбче, извини ме, ако нещо съм сбъркал. . ." Можете ли да повярвате?!

Както вече знаете, сметката на нашия треньор излезе безпогрешна.

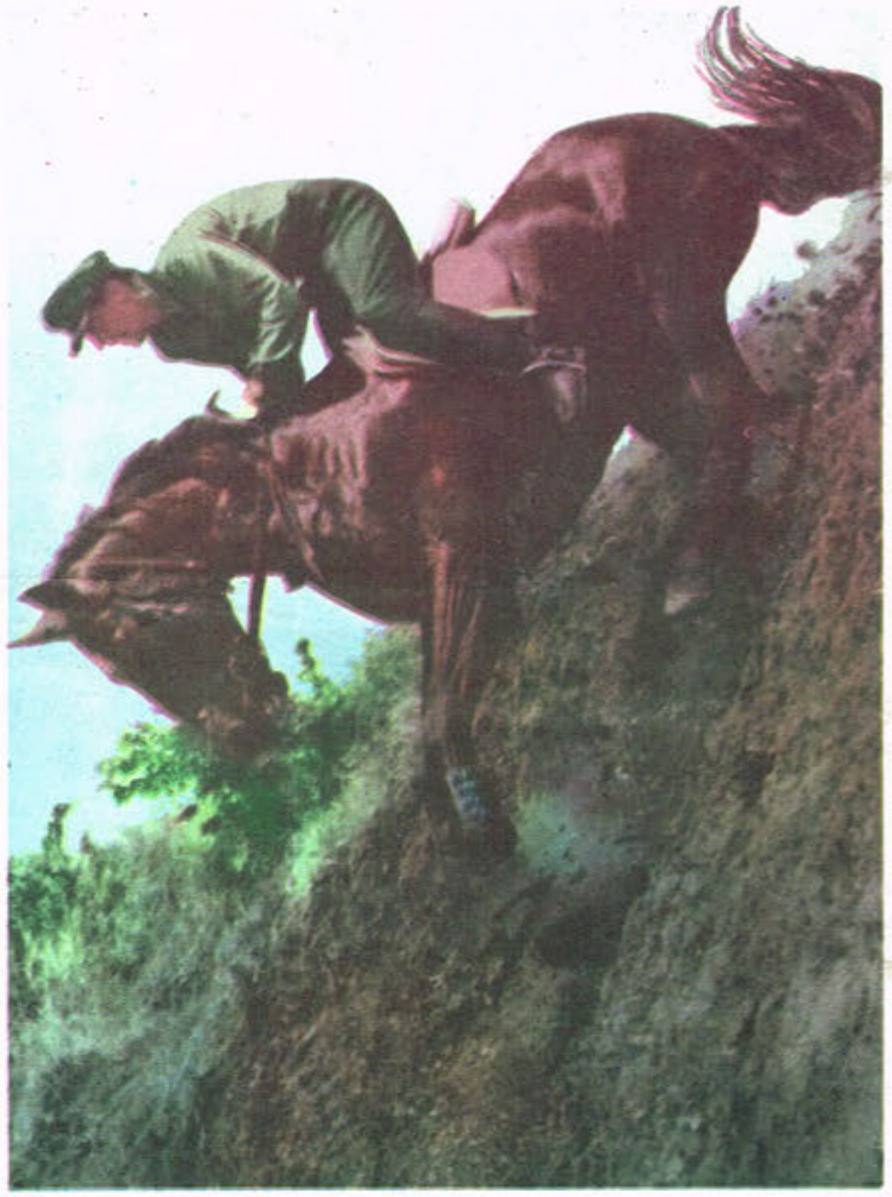
"Магнет" очакваше от нас всичко друго, но не и постоянни вежливи усмивки. А когато в трета минута Перхушков заби във вратата ни гол и ние се спуснахме да го прегръщаме и поздравяваме, магнетовци решиха, че ние малко нещо сме изфирясали. И чудесата се сипеха на игрището като из рога на изобилието. Когато ни биха наказателен удар, вместо на определените девет метра ние се озовахме на единадесет метра разстояние, и съдията, който се готвеше да ни отблъсне, остана с отворена уста. Щом магнетовци получиха право на ъглов удар, сам Лев взе топката и я отнесе до мястото за биене – с други думи, моля, заповядайте. . . В края на крайщата нашите лъчезарни усмивки съсипаха магнетовци. Те започнаха да не приличат на себе си: свиха се в полето пред собствената си врата, сбиваха се в групички. А ние, разбира се, не изгубихме самообладание – поразихме мрежата им три пъти! И само в последните минути на второто полувреме, когато нашите усмивки вече здраво залиняха, а Лев, неиздържащ вече, рендоса по краката техния център-нападател, "Магнет" се опомни, раздвижи се и заигра с пълни обороти. Обаче вече беше късно. . .

екран

2

3

1 Световната купа по хокей на трева, изработена от злато и сребро, бе спечелена неотдавна от отбора-домакин на турнира – Холандия. По време на състезанията ценният трофей бе непрекъснато и зорко охраняван от полицията. (АПН – БТА)

2 Унгарският национален отбор по водна топка вписа името на своята страна в спортните анали като пръв световен шампион. (ТАНЮГ – БТА)

3 Подготовка за финалния кръг на световното първенство по футбол – "Нидерзаксен щадион" в Ханновер подменя тревната си покривка.

СПОРТИСТ Старт **НА ТРИДЕСЕТМИЯТ ЕТНО** народна младеж

ГЕНКО РАШКОВ, заслужил майстор на спорта. Дългогодишен национален състезател по конен спорт, един от най-добрите състезатели у нас и в Европа. Многократен републикански шампион, победител в редица международни състезания. Още през 1949 г. печели конкур-ипика на международния шампионат в София. Най-големият му успех бе на олимпиадата през 1956 г., когато състезанията се състояха в Стокхолм. Във Всестранната езда той заема призовото 5-то място.

В момента работи като треньор на националния отбор.

Старт ЗА ВАШИЯ АЛБУМ

·ЛИОН·

ФРАНЦИЯ

В първия кръг от турнира на носителите на национални купи "Лион" гостува във Финландия на "Лахти Рейпас" и запази вратата си "суха", а заедно с това и добрите си шансове за участие във втория кръг.

Състав (от ляво на дясно): клекнали – 8 Шиеза, 9 Лакомб, 10 Ди Нало и 11 Равие; прави – 3 Михайлович, 2 Доменеш, 1 Шово, 4 Какиони, 6 Прост, 5 Лом и 7 Тривич.